

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ SLOVENSKÉHO TECHNICKÉHO MÚZEA ZA ROK 2019

Organizácia:	Slovenské technické múzeum
Rezort:	Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia:	príspevková organizácia
Miesto konania verejného odpočtu:	Slovenské technické múzeum Hlavná 88, Košice
Čas konania verejného odpočtu:	2. 4. 2020, 14.00 hod.

Správa o činnosti a hospodárení je na internetovej stránke MK SR:
<http://www.culture.gov.sk/organizacie-ministerstva/verejne-odpocety/verejne-odpocety-2019-36b.html>

Správa o činnosti a hospodárení je na internetovej stránke organizácie:
www.stm-ke.sk

Obsah

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE	4
3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHLAD ICH PLNENIA	8
3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov	10
4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	39
4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu	39
4.2 Rozbor nákladov a výnosov	40
4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	42
4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku	43
4.5 Prioritné projekty a ich plnenie	43
4.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov	44
5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A SPOLUFINANCOVANIE	47
6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	47
7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	47
8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI	48
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	50
10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI	51
11. ZÁVER	52

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:	SLOVENSKÉ TECHNICKÉ MÚZEUM
Sídlo organizácie:	Hlavná 88, 040 01 Košice
Pobočky a vysunuté pracoviská:	STM-Múzeum dopravy, Šancová 1/A, 811 05 Bratislava STM-Múzeum letectva, ul. Bielych albatrosov, 040 17 Košice Múzeum J. M. Petzvala, Petzvalova 30, 059 01 Spišská Belá Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Štóska 14, 044 25 Nižný Medzev Kaštieľ v Budimíre, 044 43 Budimír STM-Múzeum Solivar, Nám. osloboditeľov 4, 080 05 Prešov Hámor v Medzeve, Štóska 68, 044 25 Medzev MEBAC – Expozícia História baníctva na Spiši, Nábr. Hornádu 14, 052 01 Spišská Nová Ves
Zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Zriaďovacia listina:	MK-1426/2010-10/5882 v znení Rozhodnutia č. MK-2767/2015-110/13883
IČO:	31297111
Dátum zriadenia:	20. jún 1947
Forma hospodárenia:	príspevková organizácia
Štatutárny zástupca:	Ing. Eugen Labanič
Členovia vedenia:	Ing. Eugen Labanič generálny riaditeľ STM Mgr. Zuzana Šullová námestníčka GR pre odbornú činnosť Mgr. Ján Melich námestník GR pre marketing a prezentáciu Ing. Mikuláš Komorovský námestník GR pre ekonomicko-prevádzkovú činnosť Ing. Ernest Huska riaditeľ STM-Múzea dopravy v Bratislave (do 31. 5. 2019) doc. Mgr. Ľuboš Kačírek, PhD. riaditeľ STM-Múzea dopravy v Bratislave (od 2. 9. 2019) Ing. Miroslav Hájek riaditeľ STM-Múzea letectva v Košiciach PhDr. Marek Duchoň riaditeľ STM-Múzea Solivar v Prešove JUDr. Ivana Kirešová tajomníčka
Telefón:	055/ 62 236 65, 055/62 240 35 – 36
Fax:	055/62 259 65
E-mail:	stmke@stm-ke.sk
Web stránka:	www.stm-ke.sk

Hlavné činnosti STM

- Budovanie a vedecké zhodnocovanie zbierkového fondu špecializovaného na dokumentáciu dejín vývoja vedy, techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky.
- Zabezpečovanie všestrannej bezpečnosti a odbornej ochrany zbierkových predmetov predovšetkým konzervovaním a reštaurovaním, zabezpečovanie odbornej revízie zbierkových predmetov.
- Riešenie vedeckovýskumných úloh v oblasti svojej špecializácie a spolupráca na vedeckovýskumnej činnosti s inými inštitúciami.
- Sprístupňovanie výsledkov odbornej činnosti, najmä prezentáciou spravovaného zbierkového fondu formou expozícií, výstav vo vlastných i cudzích priestoroch, ako aj prostredníctvom publikačnej a edičnej činnosti a iných odborných, výchovno-vzdelávacích a prezentačných aktivít.
- Informačná, poradenská činnosť a ďalšie odborné služby v oblasti starostlivosti o vybrané hnutelné i nehnuteľné technické pamiatky.
- Budovanie a odborná správa špecializovanej knižnice.
- Zabezpečovanie a realizácia vedeckých, kultúrno-výchovných, kultúrno-spoločenských, odborných a vzdelávacích aktivít a podujatí súvisiacich so základným poslaním a špecializáciou múzea.
- Zabezpečovanie edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti v súlade s poslaním a špecializáciou múzea.

2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Poslanie Slovenského technického múzea

Slovenské technické múzeum (STM) je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť dejín techniky a exaktných vied. Dokumentuje vývoj vedy a techniky vo svete v porovnaní s vývojom vedy a techniky na Slovensku. Plní funkciu odborného-metodického a koordinačného pracoviska pre múzeá so špecializáciou na dokumentáciu súvisiacu s rozvojom vedy a techniky v Slovenskej republike. Základným poslaním múzea je na základe prieskumu a vedeckého výskumu vykonávať základné odborné múzejné činnosti, a to získavať, vedeckými metódami zhodnocovať, skúmať, ochraňovať, využívať a prezentovať zbierkové predmety, zbierky a dokumentačné materiály viažuce sa ku komplexnej dokumentácii dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a k podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Zbierkové predmety, odbornú dokumentáciu k nim a poznatky získané ich odborným spracovaním prezentuje prostredníctvom stálych expozícií, výstav, edičnej, publikačnej, vzdelávacej a prednáškovej činnosti doma i v zahraničí a ďalšími kultúrno-výchovnými aktivitami určenými pre najširšiu verejnosť, vrátane detí a mládeže. V rámci svojej špecializácie sa zameriava na starostlivosť o vybrané nehnuteľné technické pamiatky na území SR.

Zabezpečovanie výkonu základných odborných činností

Podľa predmetu kontraktu na rok 2019 bolo **realizovanie základných odborných činností** v rámci projektov zabezpečené nasledovne:

V roku 2019 bolo v súlade s akvizičnými zámermi jednotlivých zbierok **do zbierkového fondu STM nadobudnutých 223 evidenčných jednotiek (ev. j.), čo predstavuje 230 kusov (ks) zbierkových predmetov.** Ministerstvo kultúry SR podporilo prioritný projekt Akvizície zbierkových predmetov a nákup knižničných fondov STM v roku 2019 účelovou dotáciou v sume 29 500 Eur, z toho 19 500 Eur bolo presunutých na zámer "Zriadenie centrálného depozitára", tzn. podpora akvizícií a nákupu knižničných prírastkov 10 000 Eur. Zároveň na akvizície formou kúpy disponovalo múzeum čiastkou 47 981 Eur zo zostatkov z rozpočtových opatrení na akvizície z decembra 2017 a z roku 2018. Na akvizície formou kúpy posúdené Komisiou na tvorbu zbierok STM v roku 2019 bolo použitých 20 073,- Eur na nadobudnutie 109 ev. j. (115 ks) prírastkov. Vlastným výskumom bolo nadobudnutých 103 ev. j. (104 ks), darom STM získalo 6 ev. j. (6 ks) a prevodom bolo získaných 5 ks zbierkových predmetov. Komisia na tvorbu zbierok STM v roku 2019 zasadala 3-krát, pričom bolo posúdených celkovo 229 návrhov na nadobudnutie predmetov do zbierkového fondu.

V rámci **odbornej evidencie** zbierkových predmetov bolo v hodnotenom období vytvorených 325 nových prvostupňových záznamov, z toho 82 k prírastkom z roku 2019, 129 záznamov k prírastkom z decembra roku 2018 a 114 chronologických záznamov v rámci dopĺňovania chýb konverzie AMIS-ESEZ realizovanej v rokoch 2008 a 2009. Kurátormi bolo vytvorených 1 066 nových katalogizačných záznamov, z toho 291 k prírastkom z roku 2018, 53 katalogizačných záznamov k prírastkom z roku 2019, 279 ku kolekcií depozitov zubnej techniky a ostatok v rámci postupnej rekatalogizácie v súvislosti s chybami a neúplnosťou elektronickej evidencie ako dôsledku konverzií AMIS-ESEZ z obdobia rokov 2008 a 2009. Počas roku 2019 bolo celkovo zmenených/doplnených 6 802 katalogizačných záznamov zbierkových predmetov v správe STM a depozitov v odbornej úschove STM.

Zbierkový fond Slovenského technického múzea k 31. 12. 2019 obsahoval 18 624 ev. j., čo predstavuje 36 034 ks zbierkových predmetov. Celkovo je v databáze ESEZ 4G **elektronicky spracovaných** 17 013 prvostupňových záznamov k 30 186 kusom zbierkových predmetov, 18 245 katalogizačných záznamov, z toho 12 548 záznamov s digitálnym obrazovým dokumentom. Databáza Esez obsahuje zároveň 475 záznamov k depozitom v odbornej úschove Slovenského technického múzea. Slovenské technické múzeum okrem elektronickej evidencie zbierkových predmetov vykonáva tradičnú písomnú formu chronologickej evidencie. Dokumentátorky a kurátori prispeli v roku 2019 do Múzejného tezauru spolu 180 autoritnými záznamami, najväčšmi prispeli novými heslami do korporatívnych autorít (103).

V roku 2019 začal 1. rok päťročného cyklu **komplexnej odbornej revízie** zbierkového fondu Slovenského technického múzea. Formou čiastkových odborných revízií boli v súlade s Plánom komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu STM na obdobie 2019 – 2023 v roku 2019 realizovaných 7 čiastkových odborných revízií spolu 8 zbierok, konkrétne zbierok: Astronómia, Doprava železničná a lodná, Doprava cestná, Chémia, Kancelárske stroje, Polygrafia, Priemyselný dizajn, pričom porovnanie evidenčného stavu s fyzickým stavom prebehlo u 2 544 ks zbierkových predmetov. Nezrovnalosti fyzického stavu oproti evidenčnému stavu boli zistené pri zbierke Doprava cestná a sú v štádiu riešenia.

V rámci trvalého odborného uloženia zbierkových predmetov STM počas roka 2019 veľmi intenzívne venovalo zámeru zlepšenia situácie v tejto oblasti. Vytipovaný objekt v areáli Letisko Košice – Airport Košice, a. s. sa kvôli nepružnosti rozhodovania o financiách nepodarilo získať, v mesiaci august však STM našlo ďalší vyhovujúci halový/skladový objekt na vyriešenie najkritickejšej situácie, súhlas na vyjednávanie podmienok prenájmu STM od MK SR získalo 22. 8. 2019 a definitívne MK SR jeho prenájom odsúhlasilo 10. 12. 2019, dňa 13. 12. 2019 bola medzi STM a vlastníkom objektu podpísaná zmluva o prenájme na obdobie 15 rokov, fyzicky STM objekt prevzalo 17. 12. 2019. STM preferuje nadobudnutie daného objektu do vlastníctva štátu, do správy STM aj vzhľadom na predpoklad ďalšieho rastu cien pozemkov a stavebných objektov v danej lokalite, a samozrejme aj vzhľadom na problematiku transportov veľkorozmerných zbierkových predmetov a v neposlednom rade aj potenciálnou príležitosťou rozšírenia daného halového/skladového objektu tak, aby kapacitne pokrylo potreby STM výhľadovo na 20 rokov. Nadobudnutie daného objektu do vlastníctva štátu by výrazne uľahčilo postupy pri drobných zásahoch do objektu v rámci jeho adaptácie na depozitár pre potreby STM.

Zbierkové predmety v správe STM sú trvalo uložené v 38 depozitároch, z ktorých 80 % nespĺňa parametre priestorov na uchovávanie kultúrneho dedičstva. Podrobná analýza zlej situácie v tejto základnej odbornej činnosti, ktorú STM zo zákona vykonáva, bola spracovaná v roku 2013. Dlhodobu STM zápasí s nezvládnuteľnou situáciou v tejto oblasti, s prekročenými kapacitami existujúcich depozitárov, viaceré depozitáre sú situované v pivničných priestoroch, v bývalých kancelárskych priestoroch, ďalej ide o uzatvorené stiesnené priestory v zónach s prístupom návštevníkov atď. Získanie halového/skladového objektu v Košiciach na zriadenie centrálného depozitára je východiskom k radikálnemu zlepšeniu situácie. Okrem aktivity smerujúcej k získaniu halového/skladového objektu priebežne počas roka 2019 STM riešilo zlé podmienky v existujúcich depozitároch – pre pivničné depozitáre v sídelnej budove STM bola obstaraná odvlhčovacia technika, ďalej bolo čiastočne doplnené chýbajúce vybavenie pre manipuláciu a uloženie zbierkových predmetov, obmena prístrojovej techniky na monitorovanie mikroklimy atď.

Odborná ochrana zbierkových predmetov v správe STM bola v roku 2019 realizovaná vlastnými prostriedkami i dodávateľsky. V hodnotenom období bolo celkovo komplexne odborne ošetrených 143 zbierkových predmetov zo zbierkového fondu STM. Pracovníkmi konzervátorských a reštaurátorských dielní STM bolo odborne ošetrených spolu 142 zbierkových predmetov, z toho 118 konzervovaných a 24 reštaurovaných. Ošetrených bolo tiež 62 depozitov kolekcie zubnej techniky pred ich inštalovaním do novej

expozície Pravdivo o nepravých zuboch v sídle STM v Košiciach. Okrem toho boli reštaurované 4 ks nezbierkových predmetov, konkrétne palubné dosky vypožičaného (výpožička na 99 rokov) lietadla Il-18. Pozornosť bola venovaná aj preventívnemu konzervovaniu lietadiel Tu-154 a Jak-40 v nájme od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Dodávateľsky bol reštaurovaný 1 zbierkový predmet (3. záverečná etapa komplexného reštaurovania lietadla L-40 Meta Sokol).

V etapovitom projekte komplexnej obnovy remorkéru Šturec, vzhľadom na oneskorené rozhodnutia o finančných podporách v rámci prioritných projektov, došlo k útlmu, po kladnom rozhodnutí o dotácii začiatkom mesiaca máj 2019 boli vzhľadom na akútnu situáciu v otázke depozitárov STM financie z projektu obnovy Šturca vo výške 10 000 Eur presunuté na zriadenie centrálného depozitára. Napriek tomu v spolupráci s dobrovoľným záujmovým združením Slovenský plavebný kongres, pracovná skupina Šturec, boli realizované ráce čistenie a obnova kajút, odčerpanie časti odpadových olejov zo strojovne lode a vyznačenie čiary ponoru lode.

Pokračovali tiež dlhodobé odborné ošetrojúce zásahy na leteckej technike – najmä komplexné reštaurovanie vrtuľníka Mi-8. STM tiež úspešne rozpracovalo projekt reštaurovania zbierkového predmetu v správe VHÚ-Vojenského historického múzea v Piešťanoch, lietadla L-39V Albatros, uloženého v značne poškodenom stave na vojenskej základni v Malackách. V zmluve o výpožičke sa STM zaviazalo daný stroj reštaurovať, transport daného lietadla zamestnanci STM realizovali v mesiaci november 2019. Do konca roka zamestnanci STM-Múzea letectva v Košiciach lietadlo technologicky pripravili na reštaurovanie (čiastočná demontáž motorovej časti) a zabezpečili dostupné originálne diely na náhradu nenávratne poškodených častí lietadla. STM dané lietadlo bude prezentovať v expozícii Československé letectvo.

V rámci **obnovy a vybavenia pracovísk odborného ošetrovania zbierkových predmetov** STM z bežného rozpočtu riešilo drobné dovybavenie dielní pracoviska na Hlavnej ul. v Košiciach a svojpomocne čiastočné úpravy priestorov dielní v STM-Múzeu letectva v Košiciach.

V rámci **odbornej metodickej činnosti** STM v termíne 10. a 11. 10. 2019 v Baníckom múzeu v Rožňave realizovalo odborný program V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS s tematikou "Znaky originality. Označovanie autenticity a originality československých výrobkov" a doplnkovou témou "Aktuálne výročia osobností vedy a techniky". Z podujatia bol vydaný zborník príspevkov. V rámci odbornej konzultačnej činnosti bola poskytovaná pomoc podľa dopytov inštitúcií, združení i súkromných osôb, napr. odborná pomoc pri plánovaných terénnych archeologických výskumoch dopadu lietadla Jak 1B v roku 1944 v lokalite obce Brusnica a zriadenie pamätníka (vojnového hrobu), metodická podpora výkonu odborných múzejných činností pre Zemplínske múzeum v Michalovciach, odborné posudky artefaktov historickej hodnoty technického charakteru a konzultácie pre Horehronské múzeum, Záhorské múzeum, Banícke múzeum v Rožňave, Slovenskú ústrednú hvezdáreň, Mestské kultúrne a osvetové stredisko v Snine, Slovenskú národnú knižnicu v Martine, fi Vings s. r. o. a ďalšie fyzické osoby. Pri príležitosti 160. výročia narodenia Aurela Stodolu STM poskytlo metodickú pomoc a spolupracovalo na príprave a realizácii podujatí k tomuto výročiu s Technickou univerzitou v Košiciach. Zamestnanci STM naďalej aktívne pôsobili v poradných orgánoch a odborných komisiách iných inštitúcií. Pedagogickej činnosti (TU Košice, FF UK Bratislava) sa venovali 5 zamestnanci.

V rámci **prezentačnej činnosti** v roku 2019 STM prevádzkovalo 31 expozícií (do mesiaca apríl 30 expozícií), z toho 1 interaktívnu špecializovanú expozíciu vo Vedecko-technickom centre pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetária. **Expozície**, s výnimkou expozícií v STM-Múzeu letectva, sú verejnosti sprístupnené celoročne.

Dňa 12. 4. 2019 STM sprístupnilo v sídle múzea v Košiciach **1 novú expozíciu** pod názvom "Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi". Realizácia projektu novej expozície v rozsahu transport artefaktov zubnej techniky z Modrého Kameňa, úpravy priestorov novej expozície, konzervovanie a reštaurovanie predmetov, realizácia expozície prebiehala od apríla r. 2018 ako prioritný projekt "Historická zdravotnícka technika – expozícia", podporená dotáciou 40 000 Eur, celkové čerpanie financií na tento účel z dotácie bolo 38 631,66 Eur. Z plánovaných aktivít v expozičnej činnosti bola tiež realizovaná reінštalácia Hracieho kabinetu expozície Z dejín fyziky na Slovensku a menšie úpravy boli realizované v expozíciách cestnej dopravy v STM-Múzeu letectva v Košiciach a expozícii Historických hodín v Kaštieli v Budimíre.

V rámci **výstavnej činnosti** STM v hodnotenom období sprístupnilo celkovo 42 výstav. Vo svojich výstavných priestoroch sprístupnilo STM 39 výstav, z toho 4 vlastné a 3 reprízy vlastných výstav, 6 výstav STM

realizovalo v spolupráci, 21 prevzatých a 5 dovezených výstav. V cudzích výstavných priestoroch sa STM prezentovalo 3 výstavami, z toho 1 bola vyvezená do zahraničia.

Z vlastných výstavných projektov spomenieme netradičnú inštaláciu výberu z prírastkov do zbierkového fondu STM z roku 2018 nazvanú "Nepriístupné? Neprípustné!", inštaláciu 20 naj zbierkových predmetov v STM-Múzeu dopravy v Bratislave ako jednu z aktivít pripomínajúcu 20. výročie založenia tejto pobočky. V pobočke STM-Múzeum dopravy pokračovala prezentácia vlastnej výstavy 100 rokov lodiarstva v Československu, sprístupnenej od októbra 2018. V cudzích výstavných priestoroch sa STM prezentovalo výstavou 100 rokov lodiarstva v Československu v Podunajskom múzeu v Komárne, výstavou Technické kreslenie v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici.

Vyvezená do zahraničia bola výstava 12 patróni – Ochrancovia vedy, techniky a remesiel, konkrétne bola prezentovaná v Múzeu fotografie w Janowie Lubielskim (Poľsko).

Zbierkové predmety z fondu STM boli prezentované aj na výstavách a prezentačných podujatiach iných organizácií. V roku 2019 bolo iným inštitúciám zapožičaných 99 ev. j. zbierkových predmetov, z toho 15 za účelom prezentácie v rámci cudzích výstav. Vyvezených do zahraničia bolo 68 ev. j. zbierkových predmetov za účelom prezentácie výstavy 12 patrónov, konkrétne v "Muzeu fotografie" Janov Lubelski, Poľsko.

Návštevnosť expozícií a výstav realizovaných v múzeách a pobočkách STM v roku 2019 predstavovala 57 % z celkovej návštevnosti STM.

Dominantným **sprievodným podujatím**, každoročne v prvom polroku, je medzinárodná iniciatíva Noc múzeí. Tradične sa toto eventové podujatie stretáva s pozitívnym ohlasom verejnosti. V roku 2019 sa aktivity v sídle STM v Košiciach sústredili na tému v tom čase prebiehajúcich majstrovstiev sveta v hokeji, dominantou bola výstava Legendy ožívajú: 90 rokov slovenského hokeja pripravená Slovenským olympijským a športovým múzeom. V pobočke STM-Múzeum dopravy v Bratislave sa časť programu sústredila na 20. výročie sprístupnenia tohto múzea. Program pripravený STM 18. 5. 2019 v pobočkách: STM Košice, STM-Múzeum letectva v Košiciach, STM-Múzeum dopravy v Bratislave, STM-Múzeum Solivar v Prešove, Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej, navštívilo celkovo 6 123 osôb. Celkové náklady STM na realizáciu programu k Noci múzeí 2019 dosiahli sumu 2 914,94 Eur, výnos z podujatia bol 1 056,55 Eur.

V rámci sprievodných aktivít STM tradične realizuje komentované prehliadky v expozíciách, edukačné aktivity, okrem toho v hodnotenom období vzrástol počet špecializovaných aktivít realizovaných pre návštevníkov so zdravotným znevýhodnením. Tradične STM venuje pozornosť programom vo svojom špecializovanom zariadení Planetária, ktoré má dlhodobu stabilnú návštevnosť, za rok 2019 bolo v Planetáriu realizovaných 287 programov s návštevnosťou 6 097 osôb. **Návštevnosť sprievodných podujatí** v roku 2019, vrátane lektorovaných prehliadok expozícií a výstav a návštevnosti Planetária, tvorila koľko 43 % z celkovej návštevnosti STM.

Čo sa týka **návštevnosti**, ako jedného z merateľných ukazovateľov prezentačnej činnosti múzea, v roku 2019 navštívilo STM 115 533 osôb, z toho expozície a výstavy – samostatní návštevníci 66 619 a sprievodné podujatia 49 414 osôb (z toho 26 357 návštevníkov expozícií a výstav s lektorským sprievodom). Celkový počet neplatiacich návštevníkov bol 37 274. Podiel návštevníkov expozícií a výstav do 18 rokov, a to najmä komentovaných prehliadok v expozíciách, predstavuje 43 %.

V hodnotenom období STM poskytovalo vstup do expozícií a na výstavy /podľa návštevníckeho režimu/ pravidelne každú prvú nedeľu v mesiaci zadarmo. V rámci tejto iniciatívy navštívilo STM spolu 13 739 osôb.

Vedeckovýskumná činnosť

V rámci **vedeckovýskumnej činnosti** bolo v hodnotenom období riešených 7 úloh, z toho 2 s predĺžovanou dobou riešenia. Tematicky boli zamerané na hutníctvo a baníctvo (objekty banskej ťažby a železiarskej výroby); strojárstvo (strojárske meradlá); fyzika (fyzikálne pomôcky – medziinštitucionálna úloha); doprava železničná (staničné dopravné prostriedky); doprava lodná (remorkér Šturec); priemyselný dizajn (bakelit); fotografickú a kinematografickú techniku (projekčná technika). V mesiaci apríl 2019 prebehlo v rámci Zasadnutia Kabinetu pre dejiny vied a techniky pri STM schvaľovanie tém vedeckovýskumných úloh na ďalšie obdobie 2019/2020 – 2021/2022; témy: továrne presnej mechaniky a optiky; železničné vodojemy; československé automobily po r. 1948; slnečné hodiny a horológiá na Slovensku; propeler Kamzík; priemyselné dedičstvo na Slovensku s dôrazom na hutnícke pamiatky v regióne Gemer. V mesiaci december 2019 bola schválená ďalšia vedeckovýskumná úloha na obdobie 2020 – 2022 zameraná na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov – konkrétne zamedzovanie degradácii kovových povrchov s využitím

3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a STM uzatvorili dňa 17. 12. 2018 kontrakt pod číslom MK-5492/2018-421/15248 na rok 2019. Kontrakt bol uzatvorený na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- výkon základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,
- vedecko-výskumná činnosť,
- zabezpečenie udržateľnosti projektov implementovaných v rámci Regionálneho operačného programu – Prioritná os 3 a Prioritná os 7,
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Stručné hodnotenie úloh vyplývajúcich z kontraktu

V roku 2019 STM realizovalo všetky činnosti vyplývajúce z poslanca múzejnej inštitúcie.

Stanovený kontrakt v objeme **1 245 902 €** bol po vykonaní rozpočtových opatrení v priebehu roka **čerpaný vo výške 1 602 136 €**, čo je plnenie vo výške 128,60 %.

Projekt – výkon základných odborných múzejných činností, **príloha č. 3a vo výške 1 092 102 €**, bol **čerpaný vo výške 1 372 333 €**, čo je plnenie na **125,70 %**.

Projekt – vedecko-výskumná činnosť, príloha č. 3b vo výške **9 000 €**, bol čerpaný **vo výške 9 000 €**, čo je plnenie na **100,00 %**.

Výdavky hradené z tržieb a výnosov stanovené kontraktom v objeme 170 000 € činili **286 584 €**, čo je plnenie na **168,60 %**.

V zmysle článku IV. kontraktu, body 2 a 5 – sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov boli vyzbierané kultúrne poukazy **v hodnote 18 177 €**.

Členenie	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov	
		kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
Spolu 600 – bežné výdavky	1 888 720	1 245 902	1 602 136	170 000	286 564
z toho:					
výkon základných odborných múzejných činností príloha č. 3 a k prílohe č. 2	1 658 917	1 092 102	1 372 333	170 000	286 564
vedecko-výskumná činnosť príloha č. 3b k prílohe č. 2	9 000	9 000	9 000		

V zmysle čl. III. kontraktu, odst. 4 Ministerstvo kultúry SR vydalo rozpočtové opatrenia v roku 2019:

- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08S0106	307 176
- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08T0103	5 000
- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08T0106	500
- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08T010E	26 000

Spolu bežné výdavky: 338 676

- podľa odseku 2 na kapitálové výdavky, prvok 08T010E	69 5000
- podľa odseku 2 na kapitálové výdavky, prvok 08T0106	10 000

Spolu kapitálové výdavky: 79 500

3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov

V kontrakte na rok 2019 uzatvorenom medzi Ministerstvom kultúry SR a STM na poskytovanie verejných služieb a realizáciu činností boli definované nasledovné merateľné ukazovatele, ktoré uvádzame aj s reálnym plnením:

a) výkon základných odborných činností

1. Nadobúdanie zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: 50 ks zbierkových predmetov
Reálne plnenie: 230 ks zbierkových predmetov

2. Odborná evidencia zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: chronologická evidencia 50 záznamov
katalogizácia 229 záznamov
Reálne plnenie: chronologická evidencia 325 nových záznamov
katalogizácia 1 066 nových záznamov
rekatalogizácia 6 802 záznamov

3. Odborná ochrana a bezpečnosť zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: odborná revízia 5 zbierok
Reálne plnenie: odborná revízia 8 zbierok

Kontraktom stanovený ukazovateľ: odborné ošetrovanie konzervovaním 70 ks zbierkových predmetov
odborné ošetrovanie reštaurovaním 10 ks zbierkových predmetov
Reálne plnenie: komplexne odborne ošetrovaných 143 ks zbierkových predmetov,
z toho 25 reštaurovaných a v tom 1 reštaurovaný dodávateľsky

4. Prezentačná činnosť

Kontraktom stanovený ukazovateľ: sprístupňovať 29 expozícií, planetárium
zabezpečiť realizáciu 1 vlastnej výstavy, reprízu 1 vlastnej výstavy
a reinstaláciu 1 vlastnej výstavy
vydanie 2 edičných titulov
50 výchovno-vzdelávacích aktivít
návštevnosť 85 000 návštevníkov
Reálne plnenie: v prevádzke 30 expozícií, z toho 5 sezónne; VTC a planetárium
4 vlastné výstavy, 5 repríz z toho 2 v iných inštitúciách, 1 výstava
vyvezená do zahraničia
3 edičné výstupy
1 240 výchovno-vzdelávacích aktivít, z toho 1 107 lektorovaných
prehliadok expozícií a výstav
115 553 návštevníkov, z toho 66 119 návštevníkov expozícií
a výstav, 49 414 návštevníkov kultúrno-výchovných a vzdelávacích
podujatí (v tom návštevníkov lektorovaných prehliadok expozícií
a výstav)

5. Odborná metodická činnosť

Kontraktom stanovený ukazovateľ: 2 odborné podujatia
poskytovanie konzultačnej činnosti, vrátane prevádzkovania
špecializovanej knižnice
Reálne plnenie: realizované 1 odborné podujatie
poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť v oblasti ochrany
hnutelných a nehnuteľných pamiatok technického charakteru,
prevádzkovaná špecializovaná knižnica

špeciálnych chemických prípravkov. Podľa Plánu vedeckovýskumnej činnosti STM 2014 – 2018 boli v decembri 2019 doriešené vedeckovýskumné úlohy s témami: strojárské meradlá, projekčná technika, objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku – Abov, Zemplín, čaro bakelitu – katalóg.

Základný výskum vo všetkých odboroch dokumentovaných STM je realizovaný priebežne, a to najmä v súvislosti so selekciou potenciálnych muzeálií a následne akvizičnou činnosťou, v súvislosti s využitím pri odbornom zhodnocovaní zbierkových predmetov a pri odbornom ošetrovaní zbierkových predmetov.

Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov

V rámci projektu Ministerstva kultúry SR, zameraného na sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov, bolo v hodnotenom období na návštevu STM uplatnených 18 177 kultúrnych poukazov.

Sumárny prehľad údajov o činnosti múzea v roku 2019

Kategória údajov	Vykazovaný rok 2019
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie – počet príř. čísiel	18 624
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie – počet kusov	36 034
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet príř. č.	223
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet kusov	230
Úbytok zbierkových predmetov - vyradovanie – počet ev. j.	0
Úbytok zbierkových predmetov - vyradovanie – počet ks	0
Celkový počet elektronicky skatalogizovaných zbierkových predmetov – ev. č.	18 245
Počet novovytvorených záznamov o zbierkových predmetoch a depozitoch elektronicky	1 066
Počet rekatalogizovaných záznamov o zbierkových predmetoch elektronicky	6 802
Celkový počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov	143
z toho	
dodávateľsky komplexne	1
Počet odborne ošetrovaných predmetov kultúrnej hodnoty v úschove (depozitov) prenajatých / vypožičaných predmetov	62 4
Celkový počet expozícií	31
z toho	
nové expozície:	1
Celkový počet výstav v priestoroch múzea	39
z toho	
vlastné	4
v spolupráci	7
prevzaté	20
dovezené zo zahraničia	5
reprízy vlastných výstav	3
Výstavy v iných inštitúciách	3
z toho	
vyvezené v zahraničí	1
Celkový počet výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských (sprievodných) podujatí, vrátane lektorátov v expozíciách a na výstavách:	1 240
Celkový počet návštevníkov	115 533
z toho	
expozície a výstavy	66 119
kultúrno-vzdelávacie podujatia	49 414
Bežný transfer rok 2019 v Eur	1 245 902
Vlastné výnosy a tržby /vstupné a prenájom/ v Eur	305 156

Podrobné hodnotenie naplnenia kontraktom stanovených cieľov a ich ukazovateľov je obsahovou súčasťou bodu 3. Ciele organizácie a prehľad ich plnenia.

b) vedecko-výskumná činnosť

1. Realizácia vedeckovýskumnej činnosti

Kontraktom stanovený ukazovateľ: zabezpečiť práce na 6 vedeckovýskumných úlohách
vydať 4 edičné tituly ako výstup VVČ

Reálne plnenie: riešených 7 vedeckovýskumných úloh
vydaný 1 edičný titul z vedecko-výskumnej činnosti
3 edičné výstupy z VVÚ v štádiu prípravy

c) udržateľnosť projektov

1. Projekt Vedeckotechnické centrum pre deti a mládež (I. etapa) (ROP – PO 7)

Kontraktom stanovený ukazovateľ: počet pracovných miest 4
sprístupňovať interaktívnu expozíciu Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (VTC)
realizovať 3 výchovno-vzdelávacie aktivity pre deti a mládež vo VTC

Reálne plnenie: počet pracovných miest 4,42
VTC v hodnotenom období sprístupňované
realizované výchovno-vzdelávacie aktivity vo VTC v počte 5

2. Projekt Rekonštrukcia objektu Sklad soli Solivaru Prešov (ROP – PO 3)

Kontraktom stanovený ukazovateľ: počet pracovných miest 10
sprístupňovať objekt Sklad soli v NKP Solivar v Prešove
pokračovať v príprave expozície Skladovanie a distribúcia soli
realizovať 3 špecializované kultúrno-vzdelávacie aktivity v NKP Solivar v Prešove

Reálne plnenie: počet pracovných miest 8,30
objekt Skladu soli v NKP Solivar v Prešove sprístupňovaný
príprava expozície o histórii skladovania a distribúcie soli v Solivare Solná Baňa/Prešov pokračovala
realizované kultúrno-vzdelávacie aktivity v NKP Solivar v počte 4

Podrobné hodnotenie výkonu základných odborných činností v Slovenskom technickom múzeu

V priebehu hodnoteného obdobia boli odborné činnosti a podporné aktivity realizované v súlade s úlohami definovanými v Pláne hlavných úloh STM na rok 2019, ktorý vychádza jednak z kontraktu uzatvoreného medzi MK SR a STM na rok 2019, a jednak sleduje naplnenie dlhodobějších cieľov múzea.

V hodnotenom období boli spracované a aktualizované koncepčné materiály a plány:

- Akvizičná politika Slovenského technického múzea (aktualizácia),
- Plán akvizičnej činnosti 2019 – 2023,
- Koncepcia vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea (aktualizácia),
- Plán vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea 2019 – 2022,
- Plán komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea 2019 – 2023.

BUDOVANIE A ODBORNÁ SPRÁVA ZBIERKOVÉHO FONDU

Akvizičná činnosť

Akvizičná činnosť STM bola pre rok 2019 podporená účelovou dotáciou Ministerstva kultúry SR vo výške 29 500 Eur. Po presune prostriedkov vo výške 19 500 Eur na financovanie zámeru zriadenia centrálného depozitára aktuálna výška schválených prostriedkov v roku 2019 na projekt Akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov po zmienených presunoch činila sumu 10 000 Eur. Zostatok

nevyčerpaných prostriedkov z roku 2017 a 2018 činil spolu sumu 37 981 Eur. Komisia na tvorbu zbierok STM zasadala 3-krát a celkovo posúdila 229 návrhov na nadobudnutie predmetov kultúrnej hodnoty do zbierkového fondu STM. Prírastok do zbierkového fondu STM bol v roku 2019 spolu 223 ev. j., čo predstavuje 230 ks zbierkových predmetov. Vlastným zberom kurátori STM získali 104 ks nových prírastkov, prevodom (odúmrtí) bolo nadobudnutých 5 ks, darom bolo nadobudnutých 6 ks a formou kúpy sa zbierkový fond obohatil o 115 ks zbierkových predmetov.

Komisia na tvorbu zbierok v danom období neposudzovala nové návrhy na vyradenie zbierkových predmetov zo zbierkového fondu.

Aktualizácii boli podrobené akvizičné zámery všetkých (aktívnych) zbierok v zbierkovom fonde múzea. Došlo k úprave štruktúry zbierkového fondu STM, pribudla zbierka "zdravotnícka technika".

Prírastky zbierkového fondu Slovenského technického múzea v Košiciach v roku 2019

Zbierkový fond	Prírastky spolu		Kúpa		Vlastný zber / výskum		Dar		Výmena / prevod		Pôvodný inventár		Nadobúdacía hodnota	Nákupná cena
	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	(Eur)	(Eur)
S P O L U :	223	230	109	115	103	104	6	6	5	5	0	0	32 815,-	20 073,-

Príklad prírastkov v roku 2019

Stavebnica Märklin No. 1, Gebr. Märklin & Cie. GmbH, Göppingen, 1925 – 1930; zbierka Priemyselný dizajn; kúpa.

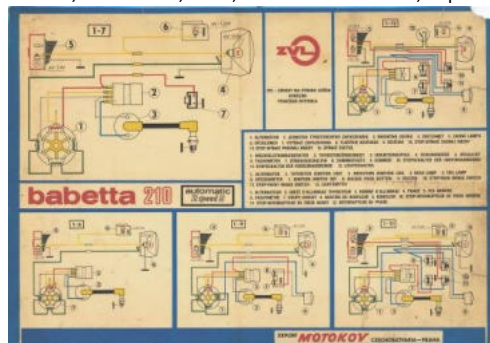
Zlva Hodiny stĺpikové empírové, Bailly, Francúzsko, 1802..1818; Krbové (figurálne) hodiny Japy FRERES, Japy Freres & Cie, Francúzsko, 1885; zbierka Hodinárstvo; kúpa.

Hist. fotografia – zakladateľ Továrne K. Poledniak so zamestnancami na Štúrovej ul. v Košice, 1895 – 1905; kúpa.

Moped Babetta, typ 210 automatic, autor dizajnu J. Šafarik, motor s 2-st. prevodovkou - patent Považské strojárne ZVI Považská Bystrica, výroba od r. 1986; zbierka Strojárstvo; spôsob nadobudnutia: kúpa.

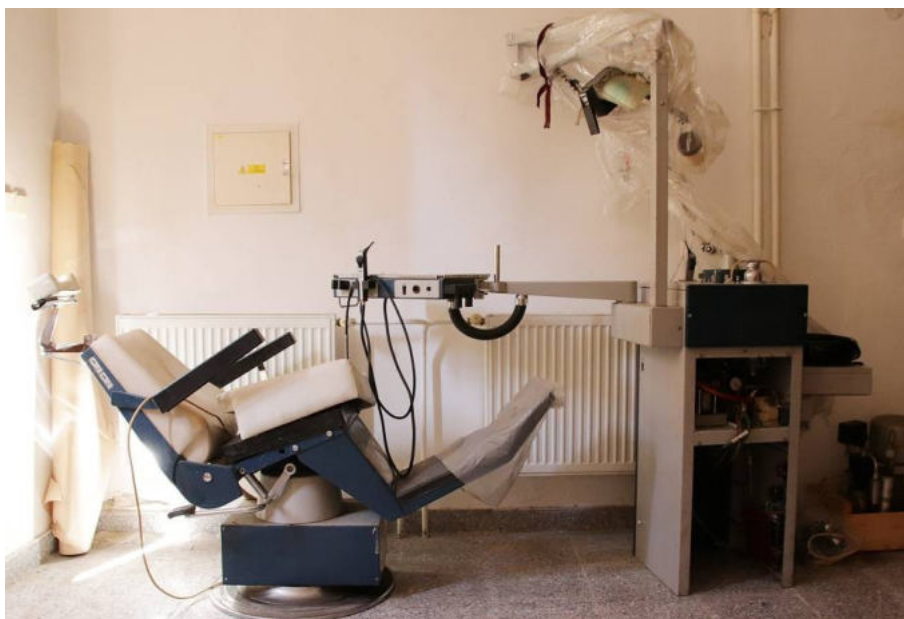

Premietacia hlava planetária ZKP-I, 1968, výrobca Carl Zeiss Jena GmbH; zbierka Astronómia; vlastný zber.

Podvesný raketový blok R 57-4M pre lietadlo Aero L-29 Delfín, 1960..1970; výrobca Aero Vodochody; zbierka Letectvo a letecká technika; výskum, vlastný zber.

Zľava: Kreslo zubárske, nálezový stav, 19./20. stor., lokalita získania: Košice; kúpa. Zubná súprava CHIRADENT, výrobca Chirana, Stará Turá, okolo roku 1979; dar. Prvé prírastky do novovytvorenej zbierky v štruktúre zbierkového fondu STM – Zubná technika.

Freiberská lampa (skrinka), pol. 19. stor.; zbierka Baníctvo; kúpa.

Zľava vankúš s aplikovanou čipkou - 20 kusov 9 párových dečiek; 1956. Detská košielka do krstu a perinka zdobená čipkou "zubami s cingerle" – soľnobanské čipky; 1969; zbierka Baníctvo-Solivarníctvo; kúpa.

Odborná evidencia

Zbierkový fond Slovenského technického múzea k 31. 12. 2019 obsahoval 18 624 ev. j., čo predstavuje 36 034 ks zbierkových predmetov. Odborná evidencia zbierkových predmetov je realizovaná prostredníctvom elektronického katalogizačného systému ESEZ 4G, zároveň chronologická evidencia je spracovávaná aj tradičnou písomnou formou. Celkovo je v databáze ESEZ 4G elektronicky spracovaných 17 013 prvostupňových záznamov k 30 186 kusom zbierkových predmetov, 18 245 katalogizačných záznamov, z toho 12 548 záznamov s digitálnym obrazovým dokumentom. Databáza Esez obsahuje zároveň 476 záznamov k depozitom zubnej techniky v odbornej úschove Slovenského technického múzea.

V hodnotenom období bolo novovytvorených a komplexne spracovaných 325 prvostupňových záznamov, v tom 129 k prírastkom z roku 2018, 82 k prírastkom v roku 2019, 1 záznam k depozitu zubnej techniky, ostatok 114 nových záznamov v rámci opráv chronologickej evidencie po konverziách z obdobia prechodu z elektronickej evidencie zbierok prostredníctvom Amisu na Esez. Nových katalogizačných záznamov bolo vytvorených 1 066, z toho 291 záznamov k prírastkom z roku 2018, 53 záznamov k prírastkom v roku 2019, 10 k prírastkom z roku 2017, 279 k depozitom zubnej techniky a ostatok nových druhostupňových záznamov v rámci rekatalogizácie. Doplnených a opravených bolo v hodnotenom období 6 802 katalogizačných záznamov, z toho 6 328 k zbierkovým predmetom a 474 záznamov o depozitoch zubnej techniky. Pre Fotoarchív – časť zbierkové predmety – bolo vyhotovených 222 digitálnych obrazových záznamov zbierkových predmetov.

V rámci zámeru uplatnenia "konzervátorského modulu" ESEZ 4G pri dokumentácii odborného ošetrovania zbierkových predmetov STM boli doriešené technické podmienky – dovybavenie konzervátorských dielní v sídle STM a v STM-Múzeu letectva v Košiciach vhodnou výpočtovou technikou, fotografickou technikou a pripojením na internet. Pre konzervátorov a reštaurátorov STM bola realizovaná konzultácia v sídle STM dňa 30. 9. 2019 vedená pracovníčkou Muzeologického kabinetu SNM k práci v konzervátorskom module.

Odborná revízia zbierkového fondu

V roku 2019 začal nový päťročný cyklus komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu v správe STM. Spracovaný bol Plán komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea 2019 – 2023 a v súlade s ním v priebehu roka 2019 realizované čiastkové odborové revízie zbierok. Revidovaných bolo 8 zbierok (z toho 1 mimoriadne z dôvodu zmeny hmotne zodpovedného zamestnanca). Porovnaný evidenčný a fyzický stav bol u zbierky Astronómia (175 ev. j.; 292 ks), Baníctvo-Solivarníctvo (178 ev. j.; 364 ks), Doprava železničná a lodná (97 ev. j., 154 ks), Doprava cestná (304 ev. j., 400 ks), Chémia (577 ev. j.; 630 ks), Kancelárske stroje (404 ev. j.; 417 ks) a Polygrafia (34 ev. j.; 35 ks), Priemyselný dizajn (248 ev. j.; 252 ks). Nezrovnalosti boli zistené v zbierke Doprava cestná, sú v štádiu riešenia. Nedostatky zistené v predošlom cykle komplexnej odbornej revízie, od odporúčaní revízných komisií súvisiacich najmä s trvalým uložením zbierkových predmetov až po objasnenie duplicitnej odbornej evidencie a fyzicky nepreukázaných zbierkových predmetov, sú v štádiu riešenia.

Odborné uloženie zbierkových predmetov

Dlhodobé neriešené problémy STM s priestormi na trvalé odborné uloženie zbierkových predmetov (depozitáre) boli zhrnuté v analýze stavu depozitárov a návrhu opatrení na riešenie danej situácie už v roku 2013. Po zriaďovateľom nepodporených žiadostiach predkladaných STM od roku 2009 o podporu výstavby nového depozitára (resp. rekonštrukcie budovy v STM-Múzeu letectva pre účel depozitára a obnovy konzervátorských dielní) sa STM od roku 2018 veľmi intenzívne venovalo zámeru zlepšenia situácie v tejto oblasti inou formou. V roku 2018 vytipovaný objekt na prenájom za účelom zriadenia centrálného depozitára STM a záchrany najviac degradujúcich zbierkových predmetov v nevhodných depozitároch v areáli Letisko Košice – Airport Košice, a. s. sa kvôli nepružnosti rozhodovania o financiách nepodarilo získať, v mesiaci august 2019 STM našlo ďalší vyhovujúci halový/skladový objekt na vyriešenie najkritickejšej situácie, súhlas na vyjednávanie podmienok prenájmu STM od MK SR získalo 22. 8. 2019 a definitívne MK SR jeho prenájom odsúhlasilo 10. 12. 2019, dňa 13. 12. 2019 bola medzi STM a vlastníkom objektu podpísaná zmluva o prenájme na obdobie 15 rokov, fyzicky STM objekt prevzalo 17. 12. 2019. STM preferuje nadobudnutie daného objektu do vlastníctva štátu, do správy STM, aj vzhľadom na predpoklad ďalšieho rastu cien pozemkov a stavebných objektov v danej lokalite, a samozrejme aj vzhľadom na problematiku transportov veľkorozmerných zbierkových predmetov a v neposlednom rade aj potenciálnu príležitosť rozšírenia daného halového/skladového objektu tak, aby kapacitne pokrylo potreby STM výhľadovo na 20 rokov. Nadobudnutie daného objektu do vlastníctva štátu by výrazne uľahčilo postupy pri drobných zásahoch do objektu v rámci jeho adaptácie na depozitár pre potreby STM.

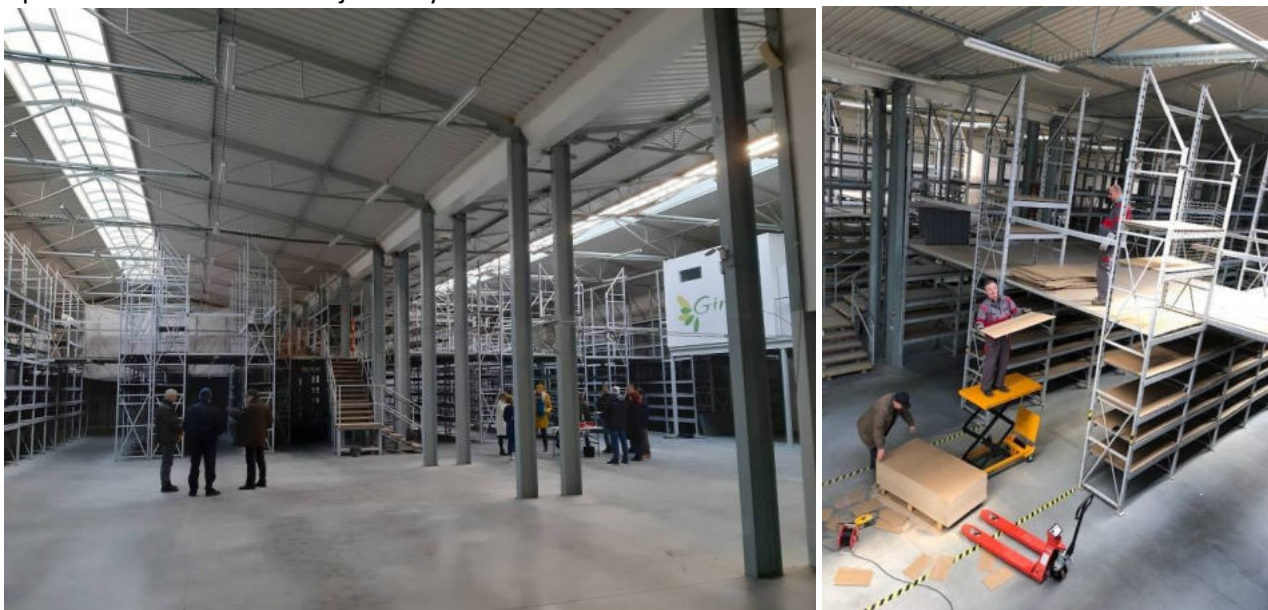
Zbierkové predmety v správe STM sú trvalo uložené v 38 depozitároch, z ktorých 80 % nespĺňa parametre priestorov na uchovávanie kultúrneho dedičstva. Podrobná analýza zlej situácie v tejto základnej odbornej činnosti, ktorú STM zo zákona vykonáva, bola spracovaná v roku 2013. Dlhodobá STM zápasí s nezvládnuteľnou situáciou v tejto oblasti, s prekročenými kapacitami existujúcich depozitárov, viaceré depozitáre sú situované v pivničných priestoroch s vysokým rizikom zatopenia a/alebo s prítomnými plesňami, v bývalých kancelárskych priestoroch, ďalej ide o uzatvorené stiesnené priestory v zónach s prístupom návštevníkov atď. Získanie halového/skladového objektu v Košiciach na zriadenie centrálného depozitára je východiskom k radikálnemu zlepšeniu situácie. Okrem aktivity smerujúcej k získaniu halového/skladového objektu priebežne počas roka 2019 STM riešilo zlé podmienky v existujúcich depozitároch – pre pivničné depozitáre v sídelnej budove STM bola obstaraná odvlhčovacia technika, ďalej bolo čiastočne doplnené chýbajúce vybavenie pre manipuláciu a uloženie zbierkových predmetov, obmena prístrojovej techniky na monitorovanie mikroklimy atď. a nákladmi **1 540 Eur**.

Veľmi kritická situácia pretrváva v prípade zbierok Doprava cestná a Doprava železničná a lodná – obe v kompetencii STM-Múzea dopravy v Bratislave. Táto pobočka disponuje len "príručným" depozitárom na trvalé uloženie rozmerovo malých zbierkových predmetov, t. j. nekorešpondujúcim s potrebami súvisiacimi so špecializáciou tohto múzea.

Príklady nevyhovujúcich depozitárov (v sídle STM)

Novoprenajatý (od 13. 12. 2019) objekt v Košiciach za účelom zriadenia centrálnego depozitára STM v Košiciach, v ktorom budú prioritne trvalo odborne uložené najviac ohrozené zbierkové predmety, a to z halového prenajatého depozitára "Tlačiareň" v sídle STM, z pivničných priestorov – vlastných priestorov v sídelných budovách STM, z vybraných depozitárov v zónach s prístupom návštevníkov a čiastočne z priestorov administratívnej budovy STM-Múzea letectva:

Odborná ochrana zbierkového fondu

Odborné ošetrenie zbierkových predmetov bolo v priebehu roka 2019 zabezpečované prevažne vlastnými prostriedkami pracovníkmi referátu ochrany zbierkového fondu STM. V hodnotenom období pracovalo na tomto referáte spolu 5 zamestnancov, z toho 2 v pobočke STM-Múzeum letectva. Dodávateľsky bolo zabezpečované odborné ošetrenie 1 zbierkového predmetu zo zbierky Letectvo, išlo o 3. (záverečnú) etapu reštaurovania lietadla L-40 Meta Sokol realizované OZ ProMuseum. Okrem 143 zbierkových predmetov v správe STM bolo odborne ošetrených 62 depozitov zubnej techniky pred ich inštaláciou v novej expozícii Pravdivo o nepravých zuboch a 4 ks predmetov z prenajatých a vypožičaných lietadiel (v súlade s podmienkami zmlúv o nájme).

Reštaurovanie, konzervovanie zbierkových predmetov v správe STM

	Počet ks		Fin. náklady	
	konzervovanie	reštaurovanie		
Vlastnými prostriedkami	118	24	/materiál/	3 805 Eur
Dodávateľsky		1		1 500 Eur
Spolu		143		5 305 Eur

Reštaurovanie, konzervovanie depozitov, predmetov z výpožičiek a nájmov

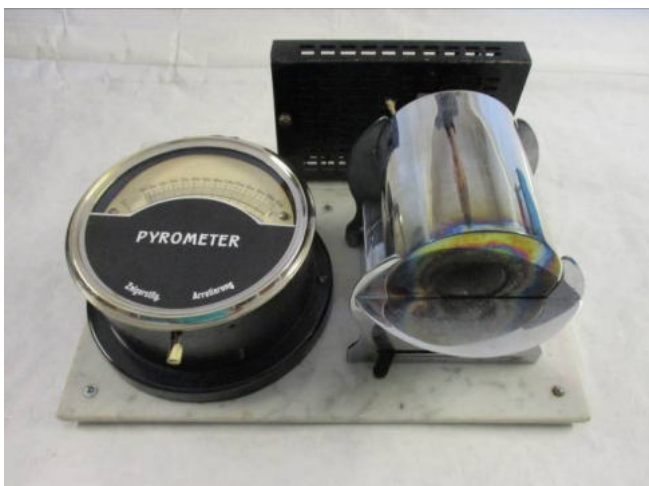
	Počet ks		Fin. náklady	
	konzervovanie	reštaurovanie		
Vlastnými prostriedkami depozity	62	0	financie na materiál v tab. vyššie	
Vlastnými prostriedkami nájmy a výpožičky	4	0	/materiál/	40 Eur

Náklady na čiastočnú obnovu a vybavenie konzervátorských a reštaurátorských pracovísk: **3 280 Eur.**

Ukážky odborného ošetrovania zbierkových predmetov, realizované zamestnancami STM v roku 2019

Vrtuľník Mi-8 PS-9 e. č. 2839; reštaurovanie: očistenie trupu, krytov, reduktora

Stav pred a po odbornom ošetroení – depozit zubnej techniky Keramická pec

Stav pred a po odbornom ošetroení – zbierkový predmet Barometer

V priebehu roka 2019 bola ukončená 3. etapa (záverečná) dodávateľsky riešeného reštaurovania lietadla L-40 Meta Sokol. Lietadlo bude prezentované v pripravovanej expozícii Československé letectvo v STM- Múzeu letectva v Košiciach.

Dodávateľsky zabezpečené odborné ošetroenie zbierkového predmetu

3. etapa (záverečná) reštaurovania lietadla L-40 Meta Sokol

V súlade s Plánom hlavných úloh STM na rok 2019 boli čiastočne realizované zámery čiastočnej obnovy a vybavenia a svojpomocne aj priestorov konzervátorských a reštaurátorských dielní STM na pracoviskách Hlavná 80, Košice a STM-Múzeum letectva v Košiciach s finančnými nákladmi vo výške 3 280 Eur.

Vedeckovýskumná činnosť

V súlade s Plánom vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea 2019 – 2022 boli riešené nasledovné úlohy:

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
Strojárske meradlá v zbierkovom fonde STM	Ing. Benko	2017 – 2019	dejiny techniky	katalóg, scenár výstavy
Remorkér Šturec	Mgr. Goduš	2017 – 2019 (2020)	dejiny techniky	štúdia (monografia)
Staničné dopravné prostriedky na prepravu batožín (Od rudly po multikáru)	Mgr. Habáň	2017 – 2018 (IV. 2019)	dejiny techniky	publikácia
Čaro bakelitu – katalóg	Ing. Klíma	2017 – 2018 (2019)	dejiny techniky	katalóg
Projekčná technika v zbierkovom fonde STM	Ing. Majerník	2017 – 2019	dejiny techniky	katalóg (fontés)
Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku – Abov, Zemplín	Ing. Lobodová M. Jahodová	2017 – 2019	dejiny techniky	(el.) publikácia
Meradlá v zbierke Fyzika v zbierkovom fonde STM	Mgr. Ďuricová	2019 – 2020	dejiny techniky	katalóg, scenár
„Josef & Jan Frič“ vs „Srb & Štys“. Dokumentácia prístrojov presnej mechaniky a optiky v zbierkovom fonde STM	Ing. Takáč	2019 – 2021	dejiny techniky	scenár

V prípade VVÚ Staničné dopravné prostriedky riešiteľ prácu odovzdal v termíne k 31. 3. 2019, vzhľadom na úroveň finálneho spracovania témy, a zároveň nedostatok prostriedkov na edičnú činnosť boli prostriedky určené na vydanie brožúry "Od rudly po multikáru" presunuté na vydanie katalógu z výstavy "100 rokov lodiarstva v Československu". V prípade VVÚ Čaro bakelitu – katalóg riešiteľ prácu ukončil, prebieha príprava do tlače. V prípade medziinstitucionálnej úlohy Učebné pomôcky v zbierkach STM a CVTI SR – Múzea školstva a pedagogiky v Bratislave s dobou riešenia do r. 2019 došlo k prerušeniu z dôvodu materskej dovolenky spoluriešiteľky z MŠaP a náhradnou témou pre riešiteľku z STM bola zvolená VVÚ "Meradlá v zbierke Fyzika v zbierkovom fonde STM". V prípade úloh Strojárske meradlá v zbierkovom fonde STM, Projekčná technika v zbierkovom fonde STM, Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku – Abov, Zemplín s plánovanými edičnými výstupmi došlo z dôvodu zaťaženia zamestnancov neplánovanými aktivitami k časovému posunu doriešenia finálnych výstupov.

Na vedeckovýskumnú činnosť (nákup literatúry, náklady na cestovné, náklady na tlač katalógu a zborníka z vedeckovýskumnej činnosti odb. zamestnancov STM) bolo čerpaných 9 000 Eur.

Kabinet pre dejiny vedy a techniky pri STM zasadal 2-krát, v mesiacoch apríl a december 2019. Pre obdobie roka 2020 (a ďalej) boli schválené nasledovné VVÚ:

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
Československé automobily po r. 1948	Ing. Benko, M. Kollár	2020 – 2022	dejiny techniky	fontés, scenár výstavy
Meradlá v zbierke Fyzika v zbierkovom fonde Slovenského technického múzea	Mgr. Ďuricová	2019 – 2022	dejiny techniky	scenár výstavy
Železničné vodojemy	Mgr. Habáň ext.	2019 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Remorkér Šturec - predĺžená	Mgr. Goduš	do III. 2020		publikácia
História propelera Kamzík	Mgr. Goduš	2020 – 2022		publikácia
Slnčné hodiny a horológiá	Ing. Majerník, M. Semanová	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Dokumentácia priemyselného dedičstva na Slovensku so zameraním na hutnícke pamiatky v regióne Gemer	Ing. Lobodová M. Jahodová	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
„Josef & Jan Frič“ vs „Srb & Štys“. Dokumentácia prístrojov presnej mechaniky a optiky v zbierkovom fonde STM	Ing. Takáč	2019 – 2021	dejiny techniky	scenár
Ochrana kovových povrchov zbierkových predmetov v podmienkach STM-Múzea letectva	Ing. Ondreják	2020 - 2022	odborné ošetrovanie	metodika

Publikačná činnosť pracovníkov múzea v roku 2019

Monografie a ich náklad:

ĐURICOVÁ, M. – ŠULLOVÁ, Z.: Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi. Sprievodný materiál k expozícii venovanej histórii zubnotechnickej techniky v Slovenskom technickom múzeu v Košiciach. STM, Košice 2019, 42 s. ISBN: 978-80-972513-7-6 (náklad 500 kusov)

GODUŠ, M.: 100 rokov lodiarstva v Československu. STM, Košice 2019, 97 s. ISBN: 978-80-972513-8-3 (náklad 300 kusov)

ŠULLOVÁ, Z. (zost.) Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V. Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. 157 s. (náklad 200 ks)

>

BENKO, E.: Otec parných turbín Aurel Stodola – 160. výročie narodenia. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 124-136.

ĐURICOVÁ, M.: Od moravského Edisona k METRE. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 42-54.

DULKA, L.: Vývoj a zánik národného podniku Tesla Orava v bývalom Československu. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 55-65.

JAHOODOVÁ, M.: Kto bol Johann Wolfgang Kempelen? In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 137-147.

KLÍMA, L. – MAJERNÍK, M. – SEMANOVÁ, M.: Múzejná dokumentácia osobnosti Milana Rastislava Štefánika v zbierkovom fonde Slovenského technického múzea. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 75-91.

LOBODOVÁ, D.: Jozef Volný. 200 rokov od narodenia hutníckeho odborníka. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 148-154.

MAJERNÍK, M.: Autenticita a originalita, AΩ múzejníctva. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 7-18.

SEMANOVÁ, M.: Maximilán Hell – astronóm svetového formátu. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 120-123.

TAKÁČ, P.: Od Friča k MEOPTE. In: *Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V.* Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. s. 29-41.

Články v odbornej tlači:

HÁJEK, M.: Začiatky leteckej dopravy na Slovensku po vzniku ČSR. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 1/2019. ISSN 1802-9027. s. 44-47.

HÁJEK, M.: Letisko Košice. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 1/2019. ISSN 1802-9027. s. 48-50.

MAJERNÍK, M.: Noc múzeí a galérií 2019. *Múzeum*, 65, 2019, č. 3, s. 54-56.

ONDREJÁK, P.: Horúce kreslo. Začalo to padákom. 1. diel. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 3/2019. ISSN 1802-9027. s. 34-37.

ONDREJÁK, P.: Horúce kreslo. Priekopníci od Martin-Baker. 2. diel. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 4/2019. ISSN 1802-9027. s. 34-37.

ONDREJÁK, P.: Horúce kreslo. Záchranne kapsule 3. diel. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 5/2019. ISSN 1802-9027. s. 42-45

ŠIVECKÝ, A.: Znovuzkriesenie "lietajúceho kombajnu" Avia B-33 HL-01. 2. diel. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 3/2019. ISSN 1802-9027. s. 70-74.

ŠIVECKÝ, A.: Znovuzkriesenie "lietajúceho kombajnu" Avia B-33 HL-01. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 2/2019. ISSN 1802-9027. s. 62-65.

ŠIVECKÝ, A.: Znovuzkriesenie "lietajúceho kombajnu" Avia B-33 HL-01. 3. diel. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 4/2019. ISSN 1802-9027. s. 66-70.

ŠIVECKÝ, A.: Znovuzkriesenie "lietajúceho kombajnu" Avia B-33 HL-01. 4. diel. In: *Flying revue - Aviation magazine published bimonthly by Galileo Training s. r. o., Czech Republic.* č. 5/2019. ISSN 1802-9027. s. 66-69.

ŠULLOVÁ, Z.: Veda a technika v období Československa. Zbierky dejín techniky IV. Pamiatky a múzea, 68, 2019, č. 1, s. 65-66.

ŠULLOVÁ, Z.: Expozícia unikátnej kolekcie zubnej techniky. Pamiatky a múzea, 68, 2019, č. 4, s. 54-57.

TAKÁČ, P.: Geodetická technika spoločnosti Srb & Štys. Dokumentácia prístrojov presnej mechaniky a optiky v Slovenskom technickom múzeu. *Múzeum*, 65, 2019, č. 3, s. 31-33.

Popularizačné články:

KLÍMA, L.: Svojrážny profesor si podmanil svetlo. (Príloha denníka SME Vynálezcovia zo Slovenska) 8. február 2019

ONDREJÁK, P.: Letel, či nie? Bahýľov vrtuľník je záhadou. (Príloha denníka SME Vynálezcovia zo Slovenska) 8. február 2019

Recenzie:

LOBODOVÁ, D.: Rec. publikácia: GODUŠ, M.: 100 rokov lodiarstva v Československu. STM, Košice 2019, 97 s.
KAČÍREK, L.: Rec. štúdia Hupko, D.: Literárne zbierky Múzea mesta Bratislavy. Genéza, minulosť a súčasnosť. In: Múzeum, 2019, č. 2, s.7-12.
KAČÍREK, L.: Rec. publikácia BARTA,P. – GABUROVÁ, J. (zost.): Revolúcia: nežná & digitálna a sociálne médiá v múzeách 30 rokov po. Bratislava: Slovenské národné múzeum-Historické múzeum, Bratislava 2019. 199 s.
ŠULLOVÁ, Z.: Múzeum, 65, 2019, č. 3, s. 2-43. – rec. príspevky:
Takáč, P.: Geodetická technika spoločnosti Srb a Štys. Dokumentácia prístrojov presnej mechaniky a optiky v Slovenskom technickom múzeu.
Schmidt, M.: MADE IN ČSSR In MUSEUM. Ako zbierať povojnový produktový dizajn?
Rágulová,P.: Zbierka historických motocyklov z fondu Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici
Laincz, E.: Dokumentace průmyslu v muzeích – teorie a praxe
Jurková, V.: Pýcha československého leteckého priemyslu. Lietadlá L-29 Delfín v zbierkach VHM Piešťany
Holman, P.: Dokumentace průmyslu v muzeích - teorie a praxe
Harvan,D.: Téma dejín textilnej výroby v Banskej Štiavnici sa vracia do múzea
Géczyová, I.: Produkty nábytkárskeho priemyslu v zbierkovom fonde Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi
Gabčo, M.: História učebných pomôcok Banská Bystrica a zbierky v Múzeu školstva a pedagogiky
Duchoňová, L.: Trnavský Kovosmalt
Denková, Z.: Za všetkým hľadaj človeka. Každodenný život zamestnancov priemyselných podnikov v období reálneho socializmu na príklade rudnobanského závodu v Banskej Štiavnici
Cintulová, E.: Dejiny Tatrafanu
Büngerová, V.: Dobové premeny značky nápojového skla z Lednických Rovni

Rukopisy (nepublikované príspevky):

ONDREJÁK, P.: Qiangchi atómový nosič z Číny. (pre časopis Flying revue)
ONDREJÁK, P.: Biela trinásť. (pre časopis Flying revue)
ROSOVÁ, D.: : Spišské fotografi a ateliér Gusztáva Matz a spol., zborník z konferencie venovanej dejinám slovenskej fotografie 19. storočia: Hľadanie v prameňoch.

AKTUÁLNE ročník XII/2019

BENKO, E.: Storočnica zbierkového predmetu. Aktuálne, 12, 2019, s. 4
ĐURICOVÁ, M.: Elektromagnetické javy v Týždni vedy a techniky 2018. Aktuálne, 12, 2019, s. 12
ĐURICOVÁ, M.: Zaujímavé a zábavné fakty o zuboch. Aktuálne, 12, 2019, s. 3
FRIEDRICHOVÁ, A.: Keď ocenenie práce a námahy poteší. Aktuálne, 12, 2019, s. 15
FRIEDRICHOVÁ, A.: Múzeum cez fotoobjektív. Aktuálne, 12, 2019, s. 9
GODUŠ, M.: 100 rokov lodiarstva v Československu. Aktuálne, 12, 2019, s. 8
GODUŠ, M.: Prezidentský vlak. Aktuálne, 12, 2019, s. 4
GODUŠ, M.: Renovácia remorkéra ŠTUREC pokračuje. Aktuálne, 12, 2019, s. 9
JAHODOVÁ, M.: Kľúč – umenie i remeslo. Aktuálne, 12, 2019, s. 7
LOBODOVÁ, D.: Z Valného zhromaždenia občianskeho združenia „Slovenská železná cesta.“ Aktuálne, 12, 2019, s. 15
LOBODOVÁ, D.: „Cesta medi.“ Projekt dokumentárneho filmu. Aktuálne, 12, 2019, s. 14
LOBODOVÁ, D.: Vedecko - výskumná činnosť v STM. Aktuálne, 12, 2019, s. 15
ONDREJÁK, P.: Noc Múzeí 2019. Aktuálne, 12, 2019, s. 5
SEMANOVÁ, M.: Maximilián Hell. Aktuálne, 12, 2019, s. 6
ŠLÁVKA, L.: 1. ročník Memoriálu Luboša Nováka. Aktuálne, 12, 2019, s. 5
ŠLÁVKA, L.: Lektorská služba v STM – Múzeu letectva. Aktuálne, 12, 2019, s. 5
ŠULLOVÁ, Z.: 160. výročie narodenia vedca svetového významu Aurela Stodolu. Aktuálne, 12, 2019, s. 12
ŠULLOVÁ, Z.: 1918-2018. Sté výročie vzniku Československa v STM. Aktuálne, 12, 2019, s. 13
ŠULLOVÁ, Z.: Cesta na Mesiac. Aktuálne, 12, 2019, s. 14
ŠULLOVÁ, Z.: Nová expozícia v sídle STM. Aktuálne, 12, 2019, s. 2
ŠULLOVÁ, Z.: V zajatí komárov alebo prečo ísť na Festival múzeí s repelntom. Aktuálne, 12, 2019, s. 13
TAKÁČ, P.: Prvorepublikový unikát – teodolit „Made in Czechoslovakia“. Aktuálne, 12, 2019, s. 7
TILLOVÁ, V.: (Ne)nápadní společníci a pomocníci. Aktuálne, 12, 2019, s. 10
PÁLOVÁ, J.: STM bez bariér. Aktuálne, 12, 2019, s. 16
NIŽNÍKOVÁ, Lucia.: Vitajte...a cíťte sa príjemne! Aktuálne, 12, 2019, s. 14
MELICH, J.: 47 rokov s múzeom. Aktuálne, 12, 2019, s. 1
BALÁŽ, I.: Kam a ako? Aktuálne, 12, 2019, s. 1

Odborná metodická činnosť

V rámci odbornej metodickéj činnosti bolo dňa 1. 10. 2019 v sídle STM v Košiciach realizované odborné stretnutie odborných pracovníkov múzeí a galérií Prešovského samosprávneho kraja a Košického samosprávneho kraja v odbornej garancii SNM-Muzeologického kabinetu k téme: Nadobúdanie a vyradovanie zbierkových predmetov v múzeu. Počet účastníkov: 56 osôb.

Z iniciatívy STM sa v sídle STM realizovala konzultácia k téme Konzervátorský modul ESEZ 4G v odbornej garancii SNM-Muzeologického kabinetu. Účastní odborní zamestnanci STM v počte: 8 osôb.

V dňoch 10. – 11. 10. 2019 STM v spolupráci s Komisiou pre zbierky dejín techniky ZMS (Komisia) realizovalo v Baníckom múzeu v Rožňave V. zasadnutie Komisie s hlavnými témami odborného programu: Znaky originality a autenticity / označovanie československých výrobkov; Aktuálne výročia osobností vedy a techniky pôvodom zo Slovenska. Na odbornom programe sa zúčastnilo 25 osôb. Odprednášaných bolo 13 príspevkov. Z odborného programu STM zostavilo a vydalo zborník "Znaky originality a autenticity. Zbierky dejín techniky V. Zborník príspevkov z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín

Expozičná činnosť

Celkovo v STM a jeho pobočkách bolo v roku 2019 prístupných 31 expozícií, z toho 1 špecializovaná interaktívna expozícia – Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. Obmedzený návštevnícky režim bol v mesiacoch január – apríl a november – december 2019 v STM-Múzeu letectva v Košiciach, ostatné expozície STM sú sprístupnené celoročne bez obmedzení.

12. 4. 2019 bola v sídle STM v Košiciach sprístupnená 1 nová expozícia venovaná zubnolekárskej a zubnotechnickej technike. Projekt realizácie expozície, vrátane transportu zbierky zubnej techniky, jej odborného ošetrovania atď. bol podporený dotáciou z prioritných projektov 2018 pod názvom Zdravotnícka technika – expozícia. Dotácia predstavovala čiastku 40 000 Eur, čerpanie k termínu ukončenia projektu bolo 38 631,66 Eur. Nová expozícia zaberá podlahovú plochu 100 m² a je v nej prezentovaných vyše 600 ks výlučne originálov dokumentujúcich vývoj zubnotechnickej práce a čiastočne aj zubného lekárstva. K novej expozícii bol vydaný katalóg, informačná skladačka a súbor pracovných listov. Ohlas na expozíciu bol uverejnený v časopise Múzeum č. 4/2019, s. 57 – 58. STM o novej expozícii publikovalo článok v časopise Pamiatky a múzea, 68/2019, č. 4, s. 54 – 57.

Pohľady do novej expozície v sídle STM v Košiciach nazwanej "Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi" sprístupnenej 12. 4. 2019 a vydané tlačoviny.

V STM-Múzeu Solivar v Prešove v rekonštruovanom objekte Sklad soli pokračovala príprava expozície "skladovanie a distribúcia soli". V nadväznosti na rok 2018, kedy STM z bežného rozpočtu riešilo osvetlenie expozičných priestorov a výstavných priestorov v objekte Skladu soli, v roku 2019 boli pre expozíciu zabezpečené repliky ďalších predmetov dokladajúce tematiku, ktoré už nie je možné získať v autentickom originálnom stave (sklad soli zhorel v r. 1986), časť výstavného mobiliáru a inštalačných prvkov. Postupnej realizácii danej expozície počas roku 2019 pomohol aj finančný dar spoločnosti SPINEA s. r. o. Prešov. V realizácii sa bude pokračovať v roku 2020. Rozsah ďalšej etapy závisí od postoja MK SR k návrhu

EDIČNÁ ČINNOSŤ

V hodnotenom období boli vydané katalóg k expozícii Pravdivo o nepravých zuboch, skladačka k danej expozícii, katalóg k výstave 100 rokov lodiarstva v Československu, publikácia STM-Múzeum letectva, titul STM Aktuálne Múzejné noviny, kalendár 2020 s výberom zbierkových predmetov v správe STM, zborník z odborného programu V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky s témou označovanie čs. výrobkov. Vo finálnej grafickej úprave sú ďalšie výstupy vedeckovýskumnej činnosti odborných zamestnancov STM, a to katalóg Čaro bakelitu, brožúra Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku – Abov, Zemplín, ďalej súpis zbierkových predmetov Strojárske meradlá v zbierkovom fonde STM, pred dokončením podkladov obrazovej časti je fontés Projekčná technika v zbierkovom fonde STM.

Vydané drobné tlače sú súčasťou nižšie uvedenej tabuľky.

Elektronicky boli v roku 2019 vydané 4 čísla online programových bulletinov "newsletter".

Edičná činnosť v roku 2019					
Názov	Autor(i) / Zodpovedný	Rozsah	Jazyk	Náklad	Druh Titulu
Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi. ISBN 978-80-972513-7-6	Martina Ďuricová – Zuzana Šullová	42	SK/EN	500	katalóg
100 rokov lodiarstva v Československu ISBN 978-80-972513-8-3	Martin Goduš	97	SK	300	katalóg
Slovenské technické múzeum Múzeum letectva v Košiciach ISBN 978-80-972513-9-0	kol.	159	SK	1000	monografia
Znaky originality a autenticity. Zborník z V. zasadnutia Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS ISBN 978-80-973503-1-4	Zuzana Šullová (zost.)	157	SK	200	zborník
100 rokov lodiarstva v Československu	Martin Goduš	2	SK - EN - EN	50 - 50 - 50	skladačka
Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi.	Zuzana Šullová – Martina Ďuricová	4	SK/EN	1000	skladačka
Čaro bakelitu (informačná skladačka)	Ladislav Klíma	2	SK - EN	300 - 100	skladačka
AKTUÁLNE Slovenské technické múzeum ISBN 978-80-973503-0-7	Ivan Baláž, Jozef Veselý	16	SK	300	noviny
STM 2020 (kalendár)	Monika Jahodová, Viera Tillová, Jozef Veselý		SK	500	kalendár
Som Tvoja zubnotechnická karta	Jana Pálová	4	SK	1000	pracovný list
Zdravý, chorý zubok /súbor pracovných listov/	Zuzana Šullová – Beatrica Pešáková	4	SK	10	pracovný list
SNY	Marek Duchoň	1	SK	30	plagát
Vandrovalo vajce	Marek Duchoň	1	SK	20	plagát
Kvety	Marek Duchoň	1	SK	20	plagát
Netradičné stolovanie	Marek Duchoň	1	SK	30	plagát
Noc múzeí	Marek Duchoň	1	SK	20	plagát
Prvý soľnobanský majáles	Marek Duchoň	1	SK	500	plagát
Medzinárodný festival paličkovanej čipky	Marek Duchoň	1	SK	50	plagát
výstava Patróni vedy, techniky a remesiel - Budimír	Monika Jahodová	1	SK	10	plagát
Noc múzeí 2019	Ján Melich	1	SK	10	plagát
Wolfgang von Kempelen výstava	Ján Melich	1	SK	15	plagát
Deň soli	Marek Duchoň	1	SK	135	plagát
Sviatok soli vo Wieliczke	Marek Duchoň	1	SK/EN/PL	3000	leták
Deň soli	Marek Duchoň	1	SK	5000	leták
Vianoce v múzeu	Marek Duchoň	1	SK	2000	leták
100 rokov československa v pošt. známke – Sp. n. Ves	Dana Rosová	1	SK		plagát
výstava Na peróne – STM MD	Ernest Huska	1	SK		plagát
TELEGRAF Spravodaj Slovenského technického múzea január – február 2019	Ivan Baláž, Lucia Nižníková, Jozef Veselý	2	SK	–	online
TELEGRAF Spravodaj Slovenského technického múzea marec 2019	Ivan Baláž, Lucia Nižníková, Jozef Veselý	2	SK	–	online
TELEGRAF Spravodaj Slovenského technického múzea apríl 2019	Ivan Baláž, Lucia Nižníková, Jozef Veselý	3	SK	–	online
TELEGRAF Spravodaj Slovenského technického múzea máj – jún 2019	Ivan Baláž, Lucia Nižníková, Jozef Veselý	3	SK	–	online

Pasívna účasť na odborných podujatiach v roku 2019

Zamestnanec	Názov	Miesto, Termín
Klíma, L.	Rok 1938 a Košice	Vsl. múzeum Košice, 28. 2. 2019
Klíma, L.	Návštevy T.G. Masaryka a E. Beneša v Košiciach	Vsl. múzeum Košice, 14. 3. 2019
Klíma, L.	30. peší pluk „Vysokomyšský“ v bojoch o Slovensko 1918 – 1919	Vsl. múzeum Košice, 4. 4. 2019
Klíma, L.	Pochoduj alebo zomri – gen. Josef Šnejdárka a jeho čs. slovenská a košická stopa	Vsl. múzeum Košice, 10. 4. 2019
Klíma, L.	Od slovenskej ľudovej republiky k SRR – východné Slovensko v rokoch 1918 – 1919	Vsl. múzeum Košice, 30. 4. 2019
Takáč, P.; Lobodová, D.	Cesty medi – premiéra dokumentu	Spišská Nová Ves, 7. 5. 2019
Šullová, Z.; Klíma, L.; Benko, E.; Labanič, E.	160. výročie narodenia A. Stodolu – slávnostná akadémia	TU Košice, 7. 5. 2019
Klíma, L.	Architektúra moderny a funkcionalizmu v medzivojnových Košiciach	Vsl. múzeum Košice, 16. 5. 2019
Šullová, Z.; Takáč, P.; Klíma, L.; Dulka, Ľ.; Benko, E.; Ondrejčák, P.	Boje o Slovensko a francúzska vojenská misia	ŠVK Košice, 21. 5. 2019
Pálová, J.	Kurz múzejnej pedagogiky	SNM Bratislava, 27. 5. 2019
Klíma, L.	Čs. korunová mena 1918 až 1938 Rády, významy a odznaky v 1. ČSR 1918 – 1938	Vsl. múzeum Košice, 28. 5. 2019
Pálová, J.	Aktuálne trendy v múzejnej prezentácii a edukácii 3 / konferencia	Západočeské múzeum Plzeň, 3. – 4. 6. 2019
Takáč, P.; Jahodová, M.; Ďuricová, M.; Lobodová, D.; Šullová, Z.; Tóthová, L.; Klíma, L.; Dulka, Ľ.; Majerník, M.; Benko, E.; Tillová, V.; Kollár, M.; Retter, J.	16. ročník - Festival múzeí na Slovensku (<i>Múzeá a posilňovanie regionálnej kultúrnej identity</i>)	MaKCJZ Trebišov, 10. 6. 2019
Melich, J.; Baláž, I.; Janitor, I.; Leleová, K.; Nižníková, L.; Pálová, J.; Friedrichová, A.; Janitorová, J.; Bielačková, L.; Böhm, L.; Šimoňáková, T.; Martinková, M.	Tréning komunikačných zručností „Vitajte a cíťte sa príjemne“	STM- Múzeum Solivar v Prešove, 10. 6. 2019
Lobodová, D.	Dni európskeho kultúrneho dedičstva – konferencia Montánne dedičstvo – Európska banská cesta	Banská Štiavnica, 5. 9. 2019
Jahodová, M.; Takáč, P.; Lobodová, D.	FEAD 2019 – odborná konferencia (Festival architektúry a dizajnu)	Prešov-Solivar, 26. 9. 2019
Kačírek, Ľ.; Goduš, M.	V. Fórum Dunajského fondu	Bratislava, Divadlo Aréna, 26. 9. 2019
kurátori; kustódi a dokumentátori STM Košice	Nadobúdanie a vyraďovanie zbierkových predmetov v múzeu	hl. organizátor SNM-Muzeologický kabinet, Košice, 1. 10. 2019
Ondrejčák, P.; Hájek, M.	SLOVAKIA TECH FORUM-EXPO	Kultur Park, Košice, 8. - 10. 10. 2019
Goduš, M.; Szabóová, G.	Nadobúdanie a vyraďovanie zbierkových predmetov v múzeu	hl. organizátor SNM-Muzeologický kabinet / Bratislava, MMB, 24. 10. 2019
Kačírek, Ľ.	Konferencia Nežná & Digitálna – digitálne a sociálne médiá v múzeách 30 rokov po	Bratislava, SNM, 6. a 7. 11. 2019

Ostatná odborná činnosť

STM je členom Stredoeurópskej únie technických múzeí (MUT), v Medzinárodnej rade múzeí (ICOM) je zastúpené individuálnym členstvom.

Zamestnanci STM naďalej aktívne pôsobili v poradných orgánoch a odborných komisiách iných inštitúcií: komisie na tvorbu zbierok SNM-MRK v Prešove, Spišské múzeum v Sp. N. Vsi, Lesy SR-Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene, Múzeum v Kežmarku; členstvo v Rade riaditeľa SNM-MRK v Prešove (do 20. 8. 2019); hodnotiaci komisia súťaže Etudy z Dreva pre Lesy SR-Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene; hodnotiace komisie FPU; Redakčná rada časopisu Múzeum (SNM Bratislava); Redakčná rada časopisu Muzeológia a kultúrne dedičstvo (FIF UK Bratislava); Redakčná rada historického zborníka Studie a správy (SOA Praha); Slovenské distribuované múzeum počítačov pri SAV; Komisia pre zbierky dejín techniky ZMS; Odborná komisia pre odborné múzejné činnosti ZMS; OZ Banický spolok Spiš; OZ Slovenská železná cesta; Komisia pre pamätihodnosti mesta Košice; poradenstvo pre posudzovanie predmetov kultúrnej hodnoty pre MK SR; ai.

Riešiteľ	Žiadateľ	Téma	Počet konzultácií
Šullová, Z.	ObľV SZPB Svidník	Terénny archeologický výskum (letectvo) / konzultácia	2
Šullová, Z.	Klub Arbat Stropkov	Zriadenie pamätníka (vojnové hroby) (letectvo) / konzultácia	1
Šullová, Z.	FO	J. W. von Kempelen (pozostalosť) / konzultácia	3
Šullová, Z.	Zemplínske múzeum v Michalovciach	Poradenstvo v tvorbe koncepčných materiálov k odb. múzejným činnostiam; vnútorný audit	10
Šullová, Z.; Ondreják, P.	CVTI SR	J. Bahýľ – dokumentárny film, cyklus Svetoznámí slovenskí vedci / konzultácie scenár / výroba / finalizácia	10
Šullová, Z.; Takáč, P.	CVTI SR	S. Mikovíni – dokumentárny film, cyklus Svetoznámí slovenskí vedci / konzultácie scenár / výroba / finalizácia	10
Šullová, Z.; Semanová, M.	CVTI SR	I. Textorisová – dokumentárny film, cyklus Svetoznámí slovenskí vedci / konzultácie finalizácia	5
Semanová, M.	MiC Košice	Plastiky Veroniky Witzovej / konzultácia	2
Semanová, M. – Majerník, M.	FO	Diplomová práca: Slnčné hodiny na Slovensku / konzultácia	1
Semanová, M.	FO	Interierové riešenie „VTC v Štrasburgu so zameraním na astronómiu / konzultácia	1
Takáč, P.	Mediawork s.r.o., Moldava nad Bodvou	Opály a ich ťažba v Červenici-Dubníku (film) / konzultácia	1
Tillová, V.	FO	Sadzací stroj sovietskej výroby H 140 / konzultácia	2
Tillová, V.	FO	Písací stroj zn. Picht / konzultácia	2
Tillová, V.	FO (Holandsko)	Písací stroj Sholes&Glidden / konzultácia	2
Tillová, V.	FO	Písací stroj zn. Remington Rand Noisseles / konzultácia	2

V roku 2019 STM realizovalo 4 metodické dni určené učiteľom základných škôl (Fyzika, Chémia; História).

Vzdelávacia činnosť

V hodnotenom období nebol realizovaný študijný pobyt odborných zamestnancov STM v iných inštitúciách. 6 zamestnanci (STM-Múzeum dopravy) sa zúčastnili na odbornej exkurzii v Technickom múzeu v Brne. Účasť na odborných podujatiach je obsahom nižšieho prehľadu.

Pedagogickej činnosti sa venovali 4 zamestnanci:

Hájek Miroslav, Ing. / Letecká fakulta Technickej univerzity Košice, Katedra leteckého inžinierstva / teória a prax technik údržby podľa EASA Modul 7 (počet hodín: 35)

Šivecký Alojz / Letecká fakulta Technickej univerzity Košice, Katedra leteckého inžinierstva / teória a prax technik údržby podľa EASA Modul 7 (praktická vyučba M7; počet hodín: 130)

Ondreják Peter, Ing. / Letecká fakulta Technickej univerzity Košice, Katedra leteckého inžinierstva / teória a prax technik údržby podľa EASA Modul 7 (počet hodín: 15)

Klíma Ladislav, Ing. / Fakulta umení Technickej univerzity Košice / priemyselný dizajn (počet hodín: 80)

Kačírek Ľuboš, doc. Mgr., Phd. / Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava / Muzeológia a kultúrne dedičstvo (počet hodín: 80)

Kačírek Ľuboš, doc. Mgr., Phd. / Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava / Univerzita tretieho veku – Muzeológia a kultúrne dedičstvo (počet hodín: 4)

Aktívna účasť na odborných podujatiach v roku 2019

Zamestnanec	Spracovaná tematika	Odborné podujatie
Semanová, M.; Klíma, L.	Múzejná dokumentácia osobnosti M. R. Štefánika v zbierkovom fonde STM Košice	medzinárodná konferencia M. R. Štefánik – MUŽ SLNKA, Piešťany, 24. – 26. 4. 2019
Benko, E.	Otec parných turbín Aurel Stodola – 160. výročie narodenia	V. zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky, Rožňava, 10. – 11. 10. 2019
Đuricová, M.	Od moravského Edisona k METRE	detto
Dulka, Ľ.	Vývoj a zánik národného podniku Tesla Orava v bývalom Československu	detto
Jahodová, M.	Kto bol Johann Wolfgang Kempelen?	detto
Klíma, L. – Majerník, M. – Semanová, M.	Múzejná dokumentácia osobnosti Milana Rastislava Štefánika v zbierkovom fonde Slovenského technického múzea	detto
Lobodová, D.	Jozef Volný. 200 rokov od narodenia hutníckeho odborníka	detto
Majerník, M.	Autenticita a originalita, AΩ múzejníctva	detto
Semanová, M.	Maximilán Hell – astronóm svetového formátu	detto
Takáč, P.	Od Friča k MEOPE	detto
Kačírek, Ľ.	Osobná pozostalosť J. G. Tajovského a H. Gregorovej v Múzeu mesta Bratislavy	Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský – pramene – dimenzie – reflexia, MMB, Bratislava, 17. 10. 2019

techniky ZMS, Rožňava, 2019. Vydalo Slovenské technické múzeum, 2019. ISBN 978-80-973503-1-4. 157 s.", v náklade 200 ks.

Plánovaný odborný seminár k 20. výročiu vzniku Múzea dopravy v Bratislave bolo STM nútené (aj z dôvodu personálnych zmien v STM-Múzeu dopravy) zrušiť. Pôvodne plánovaný hlavný bod odborného programu bol nahradený prezentačnou aktivitou, a to sprístupnením reprízy výstavy Čaro bakelitu.

V súlade s poslaním STM boli v hodnotenom období odbornými pracovníkmi poskytované konzultácie múzejným aj nemúzejným inštitúciám a súkromným osobám v rôznych otázkach súvisiacich najmä s identifikáciou, ochranou a sprístupňovaním technického kultúrneho dedičstva.

V. zasadnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, odborný program: Znak originality a autenticity čís. výrobkov, hl. organizátor: KpZDT ZMS a STM, miesto konania: Banické múzeum v Rožňave, 10. - 11. 10. 2019

Konzultačná a poradenská činnosť v roku 2019

Riešiteľ	Žiadateľ	Téma	Počet konzultácií
Benko, E.	Záhorské múzeum v Skalici	Polygrafický lis – identifikácia / konzultácia	2
Benko, E.; Klíma, L.	V-ings, s. r. o.	Technologické zariadenie Ludwigovho mlyna v Bratislave / konzultácia	5
Benko, E.	KPÚ Rožňava	Mlyn v obci Kluknava /konzultácie	3
Benko, E.	PZ SR / expertízny ústav PZ Bratislava	Zbrane /konzultácie	2
Benko, E.	FO	Horolezecká výstroj – pôvod, obdobie/ konzultácie	2
Bieľaková, L.	PF TU Trnava	J. M. Petzval podiel vynálezov J.M. Petzvala na vývoj fotografickej techniky a tvorby, bakalárska práca	5
Drozd, P.	Banické múzeum v Rožňave	Manuálne telefónne ústredne / konzultácia	2
Drozd, P.	Mestské kultúrne a osvetové stredisko Snina	Historická telefónna technika / konzultácia	2
Drozd, P.	SNK Martin	Fonografické valčeky / konzultácie	3
Ďuricová, M.	LF UPJŠ Košice	Zubné liečenie + technika – terminológia v AJ, identifikácia predmetov	2
Ďuricová, M.	FO	Identifikácia historických váh – typ, použitie	2
Ďuricová, M.	FO	História československých zubných súprav	2
Hájek, M.	VHÚ-VHM Piešťany	Zámer reštaurovania Aero L-39 Albatros	10
Hájek, M.; Šullová, Z.; Takáč, P.	FO	Rekonštrukcia kanálu v Ivanke pri Dunaji (banícka dopravná technika) / konzultácia	6
Jahodová, M.; Lobodová, D.	Archív mesta Košice	Cechová kniha nožíarov v Štôse (výpisy)	4
Jahodová, M.	Východoslovenské múzeum Košice	Mäsiarstvo – selekcia zbierkových predmetov zo ZF STM	2
Jahodová, M.	Múzeum špeciálneho školstva v Levoči	selekcia zbierkových predmetov zo ZF STM k výstave „Život zo skúmavky“	2
Majerník, M.	SÚH-Múzeum Mikuláša Konkolyho Thégeho v Hurbanove	Fotografické prístroje – identifikácia / konzultácia	5
Majerník, M.	Horehronské múzeum v Brezne	Vežové hodiny zn. HAINZ / odborný posudok	5
Klíma, L.	PZ SR	Stanovenie ceny odcudzených chladných zbraní / posudky	2
Klíma, L.; Majerník, M.	FO	Vančovci a Karel Plicka / konzultácia	2
Klíma, L.; Šullová, Z.; Benko, E.	Technická unievrzita v Košiciach	A. Stodola 160. v. r. nar. / konzultácie	10
Lobodová, D.	FMMaR TU KE	Trasy projektu Slovenská železná cesta / konzultácia	2
Lobodová, D.	Slovenská železná cesta	Výzva zameraná na podporu realizácie sociálnych inovácií / konzultácia	1

prioritného projektu na rok 2020 "Expozícia skladovanie a distribúcia soli", pričom potrebné náklady na dokončenie expozície činia 15 105 Eur. V prípade neschválenia prioritného projektu bude STM ďalej pokračovať v realizácii etapovito.

Pokračovanie v realizácii expozície v rekonštruovanom objekte Sklad soli v NKP Solivar v Prešove s tematikou "skladovanie a distribúcia soli".

Realizácia plánovanej expozície Československé letectvo v STM-Múzeu letectva (plocha 600 m²) v Košiciach bola prerušená z dôvodu nepodporenia v rámci prioritných projektov MK SR na rok 2019. I. etapa tohto projektu v rozsahu stavených úprav objektu bola podporená účelovou dotáciou MK SR v roku 2018 sumou 25 000 Eur. Z bežného rozpočtu STM realizovalo špeciálne osvetlenie sanovaného objektu pre účely pripravovanej expozície v nákladoch 15 000 Eur. Expozícia bude tematicky reflektovať letectvo v období spoločnej Československej republiky a čiastočne počiatkov Slovenskej republiky. V kontexte so sústredenou múzejnou dokumentáciou v podobe zbierkových predmetov a pomocného materiálu uvažovaného na vystavenie v expozícii, bude expozícia sústredená najmä na obdobie od 60. rokov do konca 20. storočia. Práve toto obdobie je charakteristické prudkým rozvojom leteckého priemyslu v bývalom Československu, ako aj nástupom prúdovej leteckej techniky. Pokračovanie v realizácii expozície je závislé na pridelení účelovej dotácie vo výške 47 000 Eur na II. etapu realizácie expozície. Nepodporenie II. záverečnej etapy znamená pre STM vážne problémy, najmä čo sa týka umiestnenia veľkorozmerných zbierkových predmetov plánovaných do expozície, zároveň stratu plánovaných príjmov.

Pripravený Hangár č. V v STM-Múzeu letectva pre expozíciu Československé letectvo, stav po I. etape dotovanej v rámci prioritných projektov MK SR 2018. II. etapa (záverečná) nepodporená v roku 2019 – realizácia prerušená.

V hodnotenom období bola tiež realizovaná svojpomocná reinštalácia Hracieho kabinetu Fyziky, ktorý je súčasťou expozície Z dejín Fyziky na Slovensku v sídle STM. V STM-Múzeu dopravy v Bratislave bola realizovaná inštalácia "Kuriozity". Zásahy v rozsahu menších úprav boli realizované v expozíciách Cestná doprava I a Cestná doprava II v STM-Múzeu letectva v Košiciach. V expozícii Historických hodín v Kaštieli v Budimíre bola likvidovaná časť výstavného fundusu, ide o expozíciu z roku 1990, časť mobiliáru je už

nebezpečná pre návštevníkov i pre zamestnancov STM, žiadosti o dotáciu za účelom realizácie novej expozície sú opakovane neúspešné.

Ako vyplýva aj z prehľadu v nasledujúcej tabuľke, 75 % expozícií STM je starších ako 10 rokov. V prípade expozícií v sídelnej budove STM situovaných na 2. poschodí (Písacie stroje, Z dejín fyziky na Slovensku, Oznamovacia elektrotechnika a Záznam a reprodukcia zvuku a obrazu) je obmena expozícií a reinštalácia nevyhnutná, aj z dôvodu, že väčšina mobiliáru je nebezpečná /degradované sklenené výplne, poruchová elektroinštalácia, bez možnosti úprav v zmysle úspornosti) a expozície neobsahujú prvky modernej múzejnej prezentácie, prvky pre zdravotne znevýhodnené osoby atď. Podobná situácia, čo sa týka nebezpečnosti pre návštevníkov, je v expozícii historických hodín v Kaštieli Budimír. Expozičný celok v STM-Múzeu dopravy nebol de facto od založenia tejto pobočky definitívne dobudovaný. Celkovú reinštaláciu vyžaduje aj fakt, že STM od roku 2014 intenzívne dokumentuje lodnú dopravu a až do dokončenia obnovy remorkéra Šturec (dlhodobá záležitosť), v rámci ktorého je plánovaná expozícia lodnej dopravy, postráda priestor na prezentáciu danej tematiky. V prípade STM-Múzea letectva je potrebná reinštalácia expozícií v hangároch Picha 2 (téma Vývoj letectva a leteckej techniky po roku 1945) a Picha 3 (Letecká prístrojová technika). V prípade pobočky STM-Múzeum Solivar v Prešove je prioritou dokončenie expozícií v rekonštruovanom Sklade soli, no žiaducou je aj reinštalácia expozície Dejiny ťažby a výroby soli v objekte Varňa František. Osobitnou kapitolou sú interaktívne (dynamické) expozície v sídle STM, a najmä Vedecko-technické centrum pre deti a mládež v sídle STM v Košiciach. 6-ročné prevádzkovanie potvrdilo, že v prípade takýchto typov expozícií je dotácia na činnosť STM nepostačujúca – prevádzkovanie, servis, opravy dynamických exponátov, neustála obnova si vyžaduje oveľa vyššie náklady, než aké je možné z bežného rozpočtu STM pokryť.

Sprístupňované expozície v roku 2019			
Názov expozície	Adresa	Plocha (m ²)	Rok
Baničstvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	260	1965
Umelecké kováčstvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	67	1965
Dejiny ťažby a výroby soli v Solivare	NKP Solivar, 080 05 Prešov - Solivar expozícia v objekte Varňa František	1 948	1973 2001
Historické hodiny	Kaštieľ Budimír, 044 43 Budimír 6	96	1990
Oznamovacia elektrotechnika Záznam a reprodukcia zvuku a obrazu	Hlavná 88, 040 01 Košice	187	1992
Písacie stroje	Hlavná 88, 040 01 Košice	228	1993
Úžitkové a ozdobné predmety z kovov	Hlavná 88, 040 01 Košice	80	1994
Z dejín fyziky na Slovensku	Hlavná 88, 040 01 Košice	125	1995
Zlatý vek dopravy na cestách i kofajniciach	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	2 760	1999
Astronómia	Hlavná 88, 040 01 Košice	140	2000
Vývoj železničnej techniky na Slovensku	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	477	2000
Vývoj letectva a leteckej techniky po roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	640	2003
Míľniky slovenského motorizmu v II. pol. 20. stor.	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	1 440	2002
Vývoj zabezpečovacej železničnej techniky	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	953	2002
Galéria lietadiel	Letisko Košice, 041 75 Košice	3 600	2006
Letecká prístrojová technika	Letisko Košice, 041 75 Košice	640	2006
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej	Štóska 16, 044 25 Medzev	300	2007
Letecké konštrukcie	Letisko Košice, 041 75 Košice	645	2008
Sieť elektrických výbojov	Hlavná 88, 040 01 Košice	150	2008
Expozícia cestnej dopravy	Letisko Košice, 041 75 Košice	600	2008
Energetické oddelenie Aurela Stodolu	Hlavná 88, 040 01 Košice	120	2009
Fotografická a kinematografická technika	Petzvalova 3, 059 01 Spišská Belá	166	2009
Vývoj geodetickej techniky a kartografie	Hlavná 88, 040 01 Košice	205	2009
Expozícia cestnej dopravy II	Letisko Košice, 041 75 Košice	400	2009
Hutníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	115	2010
Medzevské hámorníctvo	Hámor v Medzeve	120	2010
Metalurgia v 19. a 20. storočí	Hlavná 88, 040 01 Košice	50	2011
História baničstva na Spiši	MEBAC, Nábr. Hornádu 14, 052 01 Spiš. N. Ves	198	2011
Počiatky letectva do roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	645	2013
Vedecko-technické centrum pre deti a mládež	Hlavná 88, 040 01 Košice	2 000	2013
Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi.	Hlavná 88, 040 01 Košice	100	2019

Celkový počet expozícií: 31

Plán prezentačnej činnosti STM z obdobia 2014 – 2018 obsahoval zámery postupného rušenia expozícií, tvorbu a realizáciu nových, či reінštalácie vybraných expozícií. Z bežného rozpočtu STM nie je schopné realizovať komplexné reінštalácie a podpora v rámci prioritných projektov v danom období (žiadosti 2014: expozície Baníctvo, Elektrotechnika; 2016: expozícia Baníctvo; 2017: expozície Baníctvo, Čs. letectvo; 2018: Čs. letectvo, Budimír - reінštalácia I. etapa) na aktivity tohto typu nebola zriaďovateľom poskytnutá. Posledná osobitná účelová dotácia v rámci podpory prioritných projektov na expozičnú činnosť bola STM poskytnutá v roku 2013, kedy boli realizovaná reінštalácia expozície Počiatky letectva do roku 1945 v STM-Múzeu letectva a so 6-ročným odstupom dotácia v roku 2019 na expozíciu k téme zubná technika "Pravdivo o nepravých zuboch".

Špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (VTC)

Špecializovaná interaktívna expozícia je v STM na Hlavnej ul. 90 v prevádzke od septembra 2013. Projekt VTC I. etapa bol realizovaný v rámci programu Košice EHMK 2013. V pôvodnom zámere mali byť v II. etape zrekonštruované aj podkrovné priestory objektu Hlavná 90 Košice s cieľom ich využitia na výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské aktivity, no táto etapa sa nerealizovala, čo má negatívny vplyv na klimatické pomery v budove, nedoriešené ostali tiež podmienky pre logické návštevnícke trasy atď. Po šiestich rokoch prevádzky, vzhľadom na interaktívny charakter exponátov, celková opotrebovanosť expozície výrazne stúpa a v priebehu najbližšieho obdobia bude potrebné prijať systémové rozhodnutie o jej ďalšej budúcnosti vzhľadom na obmedzené finančné možnosti STM a zložité obstarávanie náhradných dielov poškodených exponátov.

Napriek existujúcim problémom boli v roku 2019 realizované tradičné sprievodné podujatia, ktoré prilákali najmä rodiny s deťmi a školskú mládež. Aj v roku 2019 bolo VTC prioritne vyhľadávané najmä organizovanými školskými skupinami, celkovo VTC v roku 2019 navštívilo 211 organizovaných skupín návštevníkov. Oproti roku 2018 stúpila návštevnosť VTC o 13 %. Osobitne spomenieme špecializované programy pre zdravotne znevýhodnených návštevníkov v súvislosti s plnením Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím v rokoch 2014 – 2020. Z osobitných podujatí realizovaných vo VTC uvádzame: Hraj sa vo VTC, Zoom na optické klamy, Magnetizmus a jednosmerný prúd vo VTC, Valentín vo VTC – program Láska a vedci a program Optické klamy hravo.

Celková návštevnosť interaktívnej expozície VTC v roku 2019	Počet podujatí	Návštevnosť	z toho		Výnos /Tržby (Eur)
			neplatiaci	do 18 rokov	
VTC*		10 000	1 705	5 950	15 202
Sprievodné podujatia**	5	2 634	1 714	1 957	
Spolu	5	12 634	3 419	7 907	

*zarátané v návštevnosti expozícií a výstav STM

**zarátané v sumári návštevnosti sprievodných podujatí STM

Sprievodné podujatia vo VTC v roku 2019	Stručný popis podujatia	Termín realizácie v roku 2019	Návštevnosť	Cieľová skupina
Valentín vo VTC	Podujatie pre dvojice mladších i starších návštevníkov a rodiny s deťmi	14. 2.	127	návštevníci bez rozdielu veku
Hraj sa vo VTC	Prvá nedeľa v mesiaci je sprístupnené VTC verejnosti, aby si bezplatne vyskúšali svoje technické myslenie v praxi	13.1., 3.2., 3.3., 7.4, 5.5., 2.6., 7.7., 4.8., 6.10., 3.11., 1.12.	1 587	široká verejnosť, rodiny s deťmi
Magnetizmus a jednosmerný prúd	Edukačná hodina na tému magnetizmus pre žiakov 9. ročníka ZŠ a SŠ.	5., 6., 7., 8., 12., 13., 14., 15. 11.	486	ZŠ, SŠ
ZOOM na optické klamy	Podujatie pre školské skupiny zamerané na optické klamy a ilúzie.	4., 5., 6., 10. 12.	389	ZŠ, SŠ
Optické klamy hravo	Podujatie pre návštevníkov so zdravotným znevýhodnením	11. 4., 20. 6., 26. 7.	45	ZŤP
Spolu návštevnosť sprievodných podujatí realizovaných vo VTC:			2 634	
Podiel sprievodných podujatí na celkovej návštevnosti VTC v roku 2019: 23 %				
Podiel VTC na celkovej návštevnosti STM (expozície, výstavy, Planetárium), Hlavná ul. Košice v roku 2019: 6 %				
Porovnanie návštevnosti VTC rok 2018/rok 2019: + 13 %				

Výstavná činnosť

Vo svojich výstavných priestoroch STM sprístupnilo 39 výstav, z toho 4 vlastné a 3 reprízy vlastných výstav, 6 výstav STM realizovalo v spolupráci, 21 prevzatých a 5 dovezených výstav. V cudzích výstavných priestoroch sa STM prezentovalo 3 výstavami, z toho 1 bola vyvezená do zahraničia.

Výstavná činnosť v roku 2019

	Názov výstavy	Autor/i	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²	Katalóg
1.	100 rokov Československa v poštovej známke		STM, Hlavná 88, Košice	do 28. 2.	prevzatá	149	nie
2.	Cesty osudu		STM, Hlavná 88, Košice	do 15. 1.	dovezená zo zahraničia	156	nie
3.	Štvrtstoročie spolu, Československo a Podkarpatská Rus		STM, Hlavná 88, Košice	do 15. 2.	dovezená zo zahraničia	104	nie
4.	Wolfgang von Kempelen		STM, Hlavná 88, Košice	28. 2. – 31. 5.	prevzatá	104	nie
5.	Neprístupné? Neprípustné!	Šullová, Z. a kol.	STM, Hlavná 88, Košice	29. 3. – 15. 7.	vlastná	156	nie
6.	90 rokov slovenského hokeja		STM, Hlavná 88, Košice	2. 5. – 15. 7.	prevzatá	149	nie
7.	Cesta na Mesiac		STM, Hlavná 88, Košice	17. 7. – 24. 11.	prevzatá	104	nie
8.	Anna Gajová – jubilejná výstava		STM, Hlavná 88, Košice	27. 7. – 31. 8.	prevzatá	156	nie
9.	Extrapolácie 2019		STM, Hlavná 88, Košice	27. 10. – 15. 1.	v spolupráci	156	nie
10.	Výstava tradičného čínskeho umenia, ručného vystrihovania z papiera		STM, Hlavná 88, Košice	19. 9. – 13. 10.	prevzatá	149	nie
11.	Dana Kyndrová: 1989 Sametová revolúcie, koniec totalitného režimu v Československu		STM, Hlavná 88, Košice	od 6. 11.	prevzatá	149	nie
12.	Vianočný bazár		STM, Hlavná 88, Košice	10. 12. – 15. 12.	prevzatá	104	nie
13.	Ako vznikla Bielo-Červená šachovnica		STM-Múzeum letectva, Košice	16. 7. – 30. 9.	prevzatá	50	nie
14.	12 patróni – Ochrancovia, vedy, techniky a remesiel – Výber	Žuffová, M. – Tillová, V. – Jahodová, M. – Rosová, D.	STM Kaštieľ Budimír	od 14. 2.	repríza vlastná	30	nie
15.	Rodáci z Dolnej zeme		STM Kaštieľ Budimír	2. 10. – 15. 12.	prevzatá	30	nie
16.	Tulák z hôr		STM Kaštieľ Budimír	16. 12. – 31. 12.	prevzatá	30	nie
17.	František Žoldák – Zátiašia a krajinky		STM-MEBC, Sp. N. Ves	do 31. 1.	v spolupráci	62	áno - autor
18.	Tatry boli pri tom		STM-MEBC, Sp. N. Ves	15. 2. – 22. 3.	v spolupráci	62	nie
19.	Mikuláš Repčiak 75 – autorská výstava fotografa		STM-MEBC, Sp. N. Ves	3. 4. – 31. 5.	v spolupráci	62	áno - autor
20.	100 rokov ČSR v známkovej tvorbe		STM-MEBC, Sp. N. Ves	12. 6. – 31. 8.	prevzatá	62	nie
21.	Veľká malá architektúra		STM-MEBC, Sp. N. Ves	11. 9. – 31. 10.	v spolupráci	62	nie
22.	Retro opäť v móde		STM-MEBC, Sp. N. Ves	od 14. 11.	v spolupráci	62	nie
23.	Dr. Štefan Butkovič, CSC.	Jaremová, D.	STM-Múzeum Solivar, Prešov	1. 1. – 31. 12.	vlastná – repríza	20	nie
24.	Nový Solivar prezident Masaryk	Duchoň, M.	STM-Múzeum Solivar, Prešov	do 30. 6.	vlastná	100	nie
25.	Alfons Dlugosz – Wieliczka		STM-Múzeum Solivar, Prešov	do 31. 1.	dovezená zo zahraničia	100	nie
26.	Kočovná galéria		STM-Múzeum Solivar, Prešov	do 15. 1.	prevzatá	100	nie
27.	Klasická neklasycky		STM-Múzeum Solivar, Prešov	do 24. 1.	prevzatá	100	nie
28.	SNY		STM-Múzeum Solivar, Prešov	1. 3. – 31. 3.	dovezená zo zahraničia	100	nie
29.	Vandrovalo vajce		STM-Múzeum Solivar, Prešov	8. 4. – 26. 4.	prevzatá	100	nie
30.	Kvety		STM-Múzeum Solivar, Prešov	15. 5. – 14. 6.	prevzatá	100	nie
31.	Netradičné stolovanie		STM-Múzeum Solivar, Prešov	4. 6. – 30. 6.	prevzatá	100	nie
32.	Soľ na svete vo fotografiách		STM-Múzeum Solivar, Prešov	od 7. 9. 2019	dovezená zo zahraničia	100	nie
33.	Paralely		STM-Múzeum Solivar, Prešov	1. 10. – 31. 10.	prevzatá	100	nie
34.	Anna Gajová – Jubilejná výstava		STM-Múzeum Solivar, Prešov	od 8. 11.	prevzatá	100	nie
35.	100 rokov lodiarstva v Československu	Goduš, M.	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	do 31. 8.	vlastná	800	áno
36.	Slovenská stopa vo vesmíre, 20. výr. vesmírnej misie Štefánik		STM-Múzeum dopravy, Bratislava	1. 3. – 30. 6.	prevzatá	400	nie
37.	Múzeum cez fotoobjektív		STM-Múzeum dopravy, Bratislava	2. 4. – 31. 8.	prevzatá	-	nie
38.	20 najvýznamnejších zbierkových predmetov Múzea dopravy	Habáň, P. – Goduš, M.	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	18. 5. – 31. 12.	vlastná	-	nie
39.	Čaro bakelitu	Klíma, L.	STM-Múzeum dopravy, Bratislava	od 25. 10.	repríza vlastná	800	áno

40.	100 rokov lodiarstva v Československu	Goduš, M.	Podunajské múzeum, Komárno	od 8. 11.	repríza vlastná	400	áno
41.	Technické kreslenie	Klíma, L. a kol.	Slovenské banské múzeum, B. Štiavnica	do 31. 3.	repríza vlastná	100	nie
42.	12 patróni – Ochrancovia, vedy, techniky a remesiel – Výber	Žuffová, M. – Tillová, V. – Jahodová, M. – Rosová, D.	Múzeum fotografii w Janowie Lubielskim, Poľsko	5. 9. – 7. 10.	vyvezená do zahraničia	64	nie

Z vlastných výstavných projektov spomenieme netradičnú inštaláciu výberu z prírastkov do zbierkového fondu STM z roku 2018 nazvanú "Nepriístupné? Neprípustné!", inštaláciu "20 naj zbierkových predmetov" v STM-Múzeu dopravy v Bratislave ako jednu z aktivít pripomínajúcu 20. výročie založenia tejto pobočky. V tejto pobočke pokračovala prezentácia vlastnej výstavy 100 rokov lodiarstva v Československu, sprístupnenej od októbra 2018 a v mesiaci október bola nahradená reprízou vlastnej výstavy Čaro bakelitu (prvé sprístupnenie v sídle STM v roku 2017, v roku 2018 prezentovaná v NTM Praha). V cudzích výstavných priestoroch sa STM prezentovalo výstavou 100 rokov lodiarstva v Československu v Podunajskom múzeu v Komárne, výstavou Technické kreslenie v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici. Vyvezená do zahraničia bola výstava 12 patróni – Ochrancovia vedy, techniky a remesiel, konkrétne bola prezentovaná v Múzeu fotografii w Janowie Lubielskim (Poľsko). Výstava 100 rokov lodiarstva v Československu získala výročnú cenu časopisu Pamiatky a múzeá za rok 2018 v kategórii výstava.

Z otvorenia výstavy 100 rokov lodiarstva v Československu v Podunajskom múzeu v Komárne dňa 8. 11. 2019 a dekrét ceny udelenej výstave

Z inštalácie "Kabinet kuriozít" v STM-Múzeu dopravy v Bratislave

z toho	prezenčné	15
	absenčné	386
Počet vypracovaných bibliografií		5
Počet vypracovaných rešerší		0
Používatelia registrovaní		59
Návštevníci knižnice		71
Náklady na nákup knižničných fondov (Eur)		1 575,74

* V tom z účelovej dotácie prioritných projektov "Na akvizície zbierkových predmetov a nákup knižničných fondov" 500,- Eur; z kapitoly vedeckovýskumná činnosť 665,78 Eur; bežného rozpočtu 409,96 Eur.

NEHNUTEĽNÉ TECHNICKÉ PAMIATKY V SPRÁVE STM

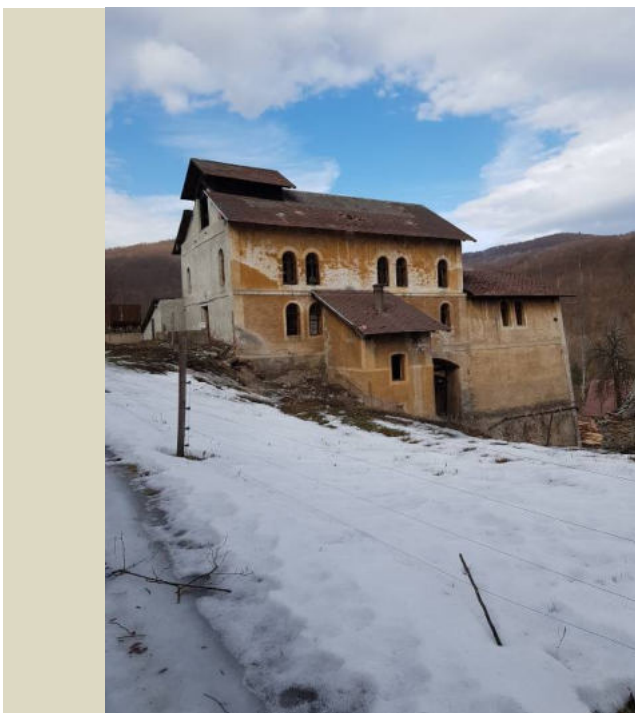
Otázku financií na systematické udržiavanie stavebných objektov v správe STM a osobitne NKP je nutné v blízkom časovom horizonte vyriešiť. Finančné náklady na opravy a údržbu zásadne prevyšujú možnosti bežného rozpočtu STM. Nesystematickosť pri udržiavaní stavebných objektov spôsobuje havarijné stavy, oddialovanie riešenia tohto problému situáciu násobne zhoršuje.

Hámor v Medzeve

V súlade s Plánom hlavných úloh na rok 2019 boli roku 2019 uskutočnené kontroly funkčného stavu technologických zariadení NKP Hámor v Medzeve, evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod názvom "hámor Technického múzea" pod číslom 4380. Problémy s udržaním funkčnosti sú spôsobené samozrejme aj zmenou celkových vodných pomerov v lokalite, čo zásadne urýchľuje degradáciu celého objektu. Objekt je sprístupňovaný na požiadanie v rámci návštevníckej prevádzky Múzea kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve.

Vysoká pec vo Vlachove

V roku 2019 nedošlo v súvislosti s NKP Huta Karol vo Vlachove k zmenám, objekt naďalej chátra. V predošlom roku STM v súlade s odporúčaniami "Technickej správy kultúrnej pamiatky Kód: V0062V" vypracovanej v mesiaci apríl 2017 na základe technickej dagnostiky stavu objektu Huty Karol vo Vlachove realizovanej v rámci projektu ProMonumenta – prevencia údržbou realizovalo preventívne zabezpečenie objektu. Kontroly objektu STM realizovalo v súčinnosti s majiteľom pozemkov a objektov, ktoré hutu obkolesujú v mesiacoch marec a október 2019.

Stav NKP Huta Karol vo Vlachove stav marec 2019

Návštevnosť expozícií a výstav STM roku 2019

Expozície a výstavy v objektoch	Návštevnosť	z toho: neplatiaci	do 18 rokov
STM, Hlavná 88, Košice	12 137	3 239	1 792
VTC	10 000	1 705	5 950
Múzeum J. M. Petzvala, Sp. Belá	1 150	288	104
Múzeum Solivar v Prešove	6 102	1 633	1 091
Kaštieľ v Budimíre	1 435	432	247
Múzeum dopravy, Bratislava	25 224	12 021	8 332
Múzeum letectva, Košice **	8 053	2 267	1 888
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Medzev	757	181	471
MEBAC - História baníctva SNV	1 261	557	641
Spolu	66 119***	22 323	20 516

* údaj vrátane návštevnosti kultúrno-vzdelávacích aktivít osobami do 18 rokov

** sezónna prevádzka apríl - november

Návštevnosť výchovno-vzdelávacej činnosti a podujatí ostatnej prezentačnej činnosti organizovanej STM v roku 2019

Výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia	Návštevnosť	z toho: neplatiaci	do 18 rokov	Počet podujatí
Vzdelávacie programy	10 785	2 688	8 662	58
Lektoráty	26 357	4 079	20 075	1 107
Prednášky a besedy	581	569	0	19
Kultúrne podujatia	2 611	1 745	181	25
Špecializované akcie	9 080	5 870		6
Iné podujatia				25
Spolu	49 414	14 951	28 918	1 240

Poznámka:

Oproti predchádzajúcemu obdobiu došlo k zmene vyhodnocovania návštevnosti expozícií a výstav / podujatí ostatnej prezentačnej činnosti.

Celková návštevnosť v roku 2019

Expozície, výstavy a podujatia	Návštevnosť spolu	z toho:			Výnos / Tržba (Eur)	Kultúrne poukazy
		zahraniční	neplatiaci	do 18 rokov		
STM, Hlavná 88, Košice	40 816	1 101	10 965	18 581	52 157,00	9 521
Múzeum J. M. Petzvala, Sp. Belá	2 187	50	494	855	1 744,50	331
Múzeum Solivar v Prešove	17 247	2 297	3 789	6 257	31 374,50	4 029
Kaštieľ v Budimíre	2 461	0	661	916	1 749,00	332
Múzeum dopravy, Bratislava	36 327	4 371	16 870	15 029	62 288,00	1 189
Múzeum letectva, Košice*	11 359	150	2 732	4 622	25 404,50	2 013
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Medzev	1 370	41	361	885	1 357,00	57
MEBC Sp. N. Ves	3 766	23	1 402	2 289	1 688,00	705
Spolu	115 533	8 033	37 274	49 434	177 762,50	18 177

* sezónna prevádzka apríl - november

Knižnica a Archív STM

Knižnica STM pokračuje v systematickej katalogizácii knižničných jednotiek, v hodnotenom období bolo v systéme Libris spracovaných 26 kn. j. Doriešiť sa nepodarilo prechod zo systému Libris na Libris online, opakované konverzie databázy vykazujú množstvo chýb a nekompletnosť. Doriešenie daného problému podmieňuje realizáciu komplexnej revízie knižničného fondu STM.

Knižničných jednotiek k 31. 12. 2019		18 981
v tom	historických knižničných dokumentov	0
	staršie tlače (vydanie do r. 1918)	1 712 titulov (3086 zv.)
	kn. j. vykazované aj v zbierkovom fonde STM	912
Počet titulov dochádzajúcich periodík		4
Prírastok knižničných jednotiek		229
z toho	kúpou	188
	darom	41
	výmenou	0
	bezodplatným prevodom	0
Úbytok knižničných jednotiek		0
Knižničné jednotky spracované automatizovane		18981
Výpožičky spolu		401

finančné náklady, najmä pri posilňovaní lektorskej a dozornej služby. Avizovaný zámer MK SR realizovať čiastočnú kompezáciu nákladov sa dodnes neuskutočnil.

Návštevnosť pobočiek a expozícií STM počas prvých nediel v mesiaci zadarmo														
	Mesiac	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	6/19	7/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19	Spolu
STM Košice	deti	0	188	265	197	255	90	59	194	0	60	158	54	1 520
	dospelí	0	174	271	260	592	104	134	357	0	69	186	67	2 214
	spolu	0	362	536	457	847	194	193	551	0	129	344	121	3 734
STM-Múzeum letectva Košice	deti					66	68	149	61	0	75			419
	dospelí					118	107	187	84	0	182			678
	spolu					184	175	336	145	0	257			1 097
Kaštieľ Budimír	deti	0	15	10	11	4	13	0	16	0	3	12	0	84
	dospelí	0	32	37	28	26	34	43	36	0	32	28	0	296
	spolu	0	47	47	39	30	47	43	52	0	35	40	0	380
STM-Múzeum Solivar Prešov	deti	0	30	52	34	44	14	92	110	0	40	11	20	436
	dospelí	0	40	83	93	89	105	108	151	0	56	25	23	784
	spolu	0	70	135	127	133	119	200	261	0	96	36	43	1 220
Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	deti	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	1	17
	dospelí	0	0	1	13	9	4	33	25	0	5	6	2	98
	spolu	0	0	1	13	9	4	33	41	0	5	6	3	115
STM-Múzeum dopravy Bratislava	deti	0	417	309	174	214	120	204	181	0	142	231	131	2 228
	dospelí	0	821	869	446	435	213	477	333	0	287	453	271	4 780
	spolu	0	1 238	1 178	620	649	333	681	514	0	429	684	402	7 008
Múzeum kinematografie r. Schusterovej Medzev	deti	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	2	5
	dospelí	0	0	8	2	1	3	0	5	0	0	0	4	23
	spolu	0	0	8	2	1	3	0	8	0	0	0	6	28
MEBC Sp. N. Ves	deti	0	4	3	8	24	0	0	4	0	4	0	6	53
	dospelí	0	9	3	26	28	0	2	9	0	10	2	15	104
	spolu	0	13	6	34	52	0	2	13	0	14	2	21	157
STM celkom	deti													4 762
	dospelí													8 977
	spolu													13 739

Sprístupňovanie kultúry prostredníctvom kultúrnych poukazov

V roku 2019 bolo na úhradu vstupného do STM využitých celkovo 18 177 kultúrnych poukazov, čo je o 16 % viac ako v roku 2018.

STM pri propagácii a marketingu využíva najmä existujúce, nízko-nákladové, dostupné prezentačné možnosti a nadštandardnú spoluprácu najmä s regionálnymi a verejnoprávnymi médiami. Posledné roky tiež úzko spolupracuje s Oblastnými organizáciami cestovného ruchu pri propagácii STM v SR, ale aj v zahraničí. Pravidelne je aktualizovaná web stránka STM a sociálne siete, kde sú umiestňované pozvánky, informačné letáky, oznamy a tlačové správy k podujatiam, dopĺňované o fotografie a videá. Tlačové správy k jednotlivým podujatiam STM obohacujeme o multimediálny obsah. V roku 2019 sa STM zameralo najmä na možnosť participovať na podujatiach, ktoré prilákali veľký počet návštevníkov, tak zo Slovenska, ako aj zo zahraničia. Išlo najmä o MS v hokeji, ktoré sa konali v mesiaci máj v Bratislave a Košiciach. V tomto zmysle za mimoriadne úspešnú a tematicky vhodnú môžeme považovať výstavu „90 rokov Slovenského hokeja“, ktorú videlo spolu 1 744 návštevníkov. Ešte väčší úspech zaznamenala výstava „Cesta na mesiac“, organizovaná pri príležitosti 50. výročia od prvého výstupu človeka na Mesiac (spolu ju videlo 3 288 návštevníkov).

Z propagačných aktivít múzea v roku 2019 spomenieme aj emitovanie „nulovej bankovky“ k 20. výročiu založenia STM-Múzea dopravy v Bratislave, ktorá mala úspech v radoch technických nadšencov, zberateľov i širokej verejnosti.

Návštevnosť

Sumárna návštevnosť všetkých múzeí a vysunutých pobočiek STM v roku 2019 bola 115 533 osôb, čo je oproti roku 2018 nárast o 7 %. Pozitívne vnímame zvýšenie záujmu v segmente návštevníkov do 18 rokov. Kvantitatívny nárast návštevnosti registrujeme takmer vo všetkých múzeách STM okrem Múzea kinematografie rodiny Schusterovej. Na náraste návštevnosti sa pozitívne prejavili aj zvýšené výnosy zo vstupného v rámci STM, ktoré stúpili medziročne o 15,3 %.

Sprievodné programy v Planetáriu

V hodnotenom období boli v špecializovanom zariadení Planetária STM okrem edukačných aktivít realizované viaceré špecializované podujatia. Tradičná ponuka Valentínskych programov v mesiaci február, aktivity v rámci Dňa planetárií, aktivity k jarnej a jesennej rovnodennosti, prázdninové programy atď. Celkovo bolo počas roka 2019 v planetáriu STM realizovaných 308 programov, ktoré navštívilo 6 097 osôb, čo je oproti roku 2018 nárast o 6,5 %.

Návštevnosť Planetária v roku 2019	Počet programov	Neplatiaci	Návštevnosť spolu
Vyučovacie hodiny a sprievodné podujatia	308	548	6 097

Dni európskeho kultúrneho dedičstva, september 2019

V rámci podujatia STM sústredilo aktivity v STM-Múzeu Solivar v Prešove, kde v spolupráci s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu región Šariš pripravilo druhý ročník podujatia „DEŇ SOLI“. Do tohto projektu vstúpilo aj partnerské Múzeum Żup Krakowskich Wieliczka z Poľska, ktoré pri tejto príležitosti predviedlo tradičné varenie soli a prezentovalo výstavu veľkoplošných fotografií pod názvom „Sol' na svete vo fotografiách“. Na podujatí sa predstavili tradičné remeslá, ktoré boli sprevádzané bohatým kultúrnym programom. V objekte Gápľa prebiehalo formou „živého múzea“ predstavenie historickej udalosti zaplavenia baní. Súčasťou programu bolo uvedenie pamätnej mince „Sol'nobanský toliar“.

Týždeň vedy a techniky, 9. – 15. november 2019

STM sa do podujatí zapojilo aktivitou v spolupráci so Slovenskou magnetickou spoločnosťou – 6. 11. 2019 bolo v priestoroch sídla STM v Košiciach realizované vyhodnotenie súťaže o cenu Štefana Jedlíka za najlepšiu záverečnú prácu v oblasti aplikovaný magnetizmus a magnetické materiály a verejná prezentácia najlepších súťažných prác a prednášky "Úsilie Štefana Aniána Jedlíka o aplikáciu elektromagnetických javov". Zároveň bolo v špecializovanej expozícii STM Vedecko-technické centrum pre deti a mládež realizovaných v priebehu týždňa vedy a techniky 23 kurátorských sprievodov k téme "magnetizmus a jednosmerný prúd" s návštevnosťou 486 osôb.

20. výročia založenia pobočky STM Múzea dopravy v Bratislave

V rámci pripomenutia 20. výročia založenia STM-Múzea dopravy v Bratislave boli v pobočke realizované viaceré aktivity s cieľom zhodnotenia 20-ročného pôsobenia tohto múzea. Od mesiaca máj múzeum sprístupnilo výstavu "20 naj", prezentujúcu výber zbierkových predmetov v správe Múzea dopravy. Nosnými aktivitami osobitného programu k výročiu múzea v termíne 24. – 26. 10. 2019 bolo sprístupnenie výstavy Čaro bakelitu (24. 10.), predaj 0-euro souvenir bankovky vydané k výročiu múzea (od 25. 10.) a Deň otvorených dverí v STM-Múzeu dopravy (26. október, 901 osôb). Oproti plánovanej štruktúre programu došlo k zrušeniu odborného semináru, a to z dôvodu náhlych ersonálnych zmien v pobočke v mesiacoch máj a jún 2019. Aktivity boli podporené v rámci prioritných rojektov účelovou dotáciou 6 000 Eur.

Zo zaujímavých sprievodných aktivít tiež spomenieme tradičné Vianoce v Solivare, 1. ročník Solivarského majálesu (obnovenie tradície) v STM-Múzeu Solivar v Prešove, Revolution train – Protidrogový vlak v STM-Múzeu dopravy v Bratislave, odovzdanie "pamätného krídla" (realizovaného v 2 vyhotoveniach v SR a ČR s menami českých a slovenských pilotov od roku 1918) STM-Múzeu letectva v Košiciach, bohatú rôznorodú prednáškovú činnosť vo vysunutej expozícii Z histórie baníctva na Spiši v MEBC v Sp. N. Vsi ai.

Propagácia a marketing

V rámci marketingovej komunikácie STM participovalo na projektoch "Prvé nedele v mesiaci zadarmo" a "Sprístupňovanie kultúry prostredníctvom kultúrnych poukazov".

Prvé nedele v mesiaci zadarmo

Návštevnosť počas prvých nediel v mesiaci so vstupom zdarma v roku 2018 v STM klesla o 36 % oproti roku 2017, v roku 2019 má však opäť narastajúcu tendenciu – celkovo v hodnotenom období v porovnaní s rokom 2018 o 12,7 %. Najväčší nárast zaznamenalo STM-Múzeum Solivar (50 %). Stále však platí to, čo STM konštatovalo v predošlých obdobiach: organizáciám zapojených do tohto projektu vznikajú zvýšené

Z vernisáže výstavy Čaro bakelitu k programu v rámci 20. výročia vzniku STM-Múzea dopravy v Bratislave dňa 24. 10. 2019

Mobilita zbierok

V hodnotenom období STM prezentovalo v cudzích výstavných priestoroch 3 výstavy (viď tabuľka vyššie). Zo zbierkového fondu STM bolo vypožičaných 99 ev. j. zbierkových predmetov, z toho 15 na prezentačné projekty iných subjektov. Vyvezených do zahraničia bolo 68 ev. j. zbierkových predmetov (Poľsko).

Sprievodné podujatia a podujatia ostatnej prezentačnej činnosti

V rámci realizácie sprievodných podujatí v roku 2019 STM realizovalo výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia v počte 1 240 podujatí, z toho 1 107 lektorovaných prehliadok expozícií a výstav. Z toho edukačných aktivít bolo realizovaných 58 s návštevnosťou 10 785 osôb. Celková návštevnosť sprievodných podujatí (vrátane lektorovaných prehliadok expozícií a výstav) bola 49 414 osôb.

Výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia v roku 2019	Počet podujatí	Počet návštevníkov	Návštevníci do 18 rokov	Neplatiaci
Vzdelávacie programy *	58	10 785	8 662	2 688
Lektoráty**	1 107	26 357	20 075	4 079
Prednášky a besedy	19	581	0	569
Kultúrne podujatia***	25	2611	181	1 745
Špecializované akcie	6	9080		5 870
Iné podujatia	25			
Spolu	1 240	49 414	28 918	14 951

* špecializované programy a edukačné aktivity

** lektoráty skupín

*** vernisáže a kultúrne aktivity

Edukačné aktivity a špecializované tematické lektorované sprievody

V rámci sprievodných aktivít STM realizuje edukačné aktivity, najmä vo forme lektorovaných prehliadok expozícií, osobitne spomenieme nárast realizovaných špecializovaných aktivít pre návštevníkov so zdravotným znevýhodnením. Tradične STM venuje pozornosť programom vo svojom špecializovanom zariadení Planetária.

Noc múzeí 2019

Každoročné podujatie sa konalo 18. 5. 2019 od 17.00 do 00:00 hod., STM pripravilo program v 4 pobočkách:

Návštevnosť Noc múzeí 2019	Platiaci	Neplatiaci	Návštevnosť	Tržba zo vstupného v Eur	Výnos v Eur
STM, Hlavná 88, Košice	837	2 430	3 267	670	*- 381,03
STM-Múzeum letectva Košice	107	288	395	389	*+ 321,34
STM-Múzeum dopravy Bratislava	698	1 416	2 114	2095	+ 1211,15
NKP Solivar, Prešov	264	83	347	264	- 66,26
Spolu	1 906	4 217	6 123	3 418	1 056,55

* Časť vstupného je odovzdávaná DO Visit Košice, ktorá podporuje toto podujatie finančne.

RO č. 6 – list MK-1419/2019-421/19525 – úprava, zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na rok 2019

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600 40 000 €

Z toho :

kategória 610 30 000 €

kategória 620 10 000 €

RO č. 7 – list MK - 1419/2019-421/20094 – úprava, dočasné zníženie rozpočtu bežných výdavkov na rok 2019

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií

„Zriadenie centrálného depozitára Slovenského technického múzea“ - 20 000 €

RO č. 8 – list MK - 1419/2019-421/20271 – úprava, zvýšenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2019

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600 18 177 €

Z toho:

Kategória 630 18 177 €

RO č. 9 – list MK – 1419/2019-421/20490 – úprava, zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na rok 2019

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR

„Zriadenie centrálného depozitára Slovenského technického múzea“ 20 000 €

Upravený rozpočet bežného transferu

1 584 578 €

b) Dotácia na investície – kapitálový transfer

RO č. 3 – list MK - 3088/2019-421/6518 – bol rozpočet zvýšený:

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov

IA 15 675 STM - Akvizície zbierkových predmetov 29 500 €

RO č. 4 – list MK - 1384/2019-421/8426 – bol rozpočet zvýšený:

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR:

IA 39 687 STM – Zriadenie centrálného depozitára 29 500 €

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov

IA 15 675 STM - Akvizície zbierkových predmetov - 19 500 €

RO č. 5 – list MK - 2869/2019-421/9874 – bol rozpočet zvýšený:

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR:

IA 39 687 STM – Zriadenie centrálného depozitára 40 000 €

Upravený rozpočet kapitálového transferu

79 500 €

4.2 Rozbor nákladov a výnosov

Položka	Skutočnosť 2018	Upravený rozpočet rok 2019	Skutočnosť rok 2019	Index	Rozdiel
	1	2	3	3:2	3 – 1
Výnosy celkom	2 119 942	1 834 078	2 275 864	124	155 922
z toho : bežný transfer	1 341 564	1 553 078	1 577 747	102	236 183
08T0103	75 962	5 000	5 000	100	- 70 962

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

Slovenské technické múzeum obdržalo na realizovanie hlavných úloh v roku 2019 „Rozpis záväzných ukazovateľov“ – transfer zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť vo výške 1 245 902 €. Oproti roku 2018 došlo k zvýšeniu rozpočtu o 50 855 €. Časť zvýšenia rozpočtových prostriedkov bola premietnutá na zvýšenie záväzného ukazovateľa mzdy o 40 274 €, na celkovú výšku 678 849 €. Zvýšenie rozpočtových prostriedkov na rok 2019 bolo premietnuté aj v časti rozpočtu na poistné a odvody vo výške 27 140 € na celkovú výšku 250 000 €, na tovary a služby došlo k zníženiu vo výške 16 559 € na celkovú výšku 309 153 € a bežné transfery výška sumy nezmenená, a to 7 900 €.

Problémom je pomerne rozsiahly majetok v správe STM, jeho morálne aj fyzické opotrebenie, čo priamo súvisí s požiadavkami na opravy a údržbu častokrát aj havarijných stavov objektov. Pre nedostatok finančných prostriedkov nie je možné majetok udržiavať v adekvátnom stave.

V predložennom komentári "Návrh východísk ŠR na rok 2019 – 2021", ale aj na roky 2020 – 2022 bolo konštatované, že návrh rozpočtu na rok 2019 nezohľadňuje skutočné potreby múzea v existujúcich 33 objektoch v rámci celého Slovenska. Nevykryté potreby v kategórii 630 – Tovary a služby boli na bežnú činnosť na rok 2019 vyšpecifikované položkovite v celkovom objeme 60 000 €, pričom v tejto sume boli zahrnuté len nutné opravy a údržba.

Rozpočtom bol stanovený orientačný ukazovateľ, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte 83 osôb

a) Prevádzkové dotácie – bežný transfer

Schválený rozpočet	1 245 902 €
---------------------------	--------------------

a) dotácie - bežný transfer

RO č. 1 – list MK-1419/2019-421/6288 – úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky.

Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:

„Aktivity ku 20. výročiu STM-Múzea dopravy, Bratislava“

5 000 €

500 €

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových a knižničných fondov

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR a to:

„Lodné múzeum Ľ. Štúr / Šturec – III. etapa“

10 000 €

„Zriadenie centrálného depozitára STM“

10 000 €

„Publikácia STM-Múzeum letectva“

6 000 €

RO č. 2 – list MK-1419/2019-421/6418 – úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600

248 999 €

Z toho :

kategória 610

184 512 €

kategória 620

64 487 €

Listom MK – 1419/2019-421/9069 na základe žiadosti č. 279/2019 z 31.05.2019

došiel súhlas MK SR s presunom finančných prostriedkov v sume 10 000 €

nasledovne:

„Lodné múzeum Ľ. Štúr / Šturec – III. Etapa“

- 10 000 €

„Zriadenie centrálného depozitára STM“

+ 10 000 €

Názov činnosti: vedecko-výskumná činnosť

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	Celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:								
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:								
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	9 000	9 000	9 000	9 000				
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:								
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	9 000	9 000	9 000	9 000				
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	9 000	9 000	9 000	9 000				

Názov činnosti: udržiateľnosť projektov

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	Celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	80 000	129 792	80 000	129 792				
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	28 000	44 361	28 000	44 361				
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	36 800	45 850	36 800	45 850				
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	0	800	0	800				
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	144 800	220 803	144 800	220 803				
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	144 800	220 803	144 800	220 803				

Názov činnosti: súhrn kontrahovaných činností

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	Celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	768 849	959 948	678 849	893 361	90 000	66 587		
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	274 500	329 211	250 000	318 916	24 500	10 295		
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	364 553	586 556	309 153	377 027	55 400	209 529		
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	8 000	13 005	7 900	12 832	110	173		
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	1 415 902	1 888 720	1 245 902	1 602 136	170 000	286 584		
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	1 415 902	1 888 720	1 245 902	1 602 136	170 000	286 584		

Porovnanie ukazovateľov výkonu základných odborných činností

	rok 2019	rok 2018	rok 2017
Akvizičná činnosť			
Prírastky v zbierkovom fonde – ev. j.	223	294	191
Prírastky v zbierkovom fonde – ks	230	380	274
Financie na akvizičnú činnosť (Dotácia na akvizície ZP a nákup KF)	10 500	30 000	10 000 + 50 000
Odborná evidencia			
Počet elektronicky katalogizovaných ZP – ks	*18 940	*	23 352
Odborné ošetrovanie			
Počet ošetrených ZP – ks	143	150	104
Vedeckovýskumná činnosť			
Počet riešených VVÚ	7	7	9
Metodická činnosť			
Počet podujatí odb. metodickej činnosti	1	2	1
Edičná činnosť			
Počet vydaných titulov spolu	4	4	7
Sprístupňovanie zb. predmetov a vedomostí o nich			
Počet expozícií	31	30	30
– z toho nových expozícií	1	0	0
Počet vlastných výstav, vrátane ich repríz	7	8	7
Počet sprievodných podujatí**	1 240	679	543
Návštevnosť			
Návštevnosť expozície, výstavy, podujatia	115 533	107 937	123 931

* Zrušením portál.cemuz.sk je údaj nedostupný, rok 2019 obsahuje údaj o počte katalogizačných záznamov v ESEZ.

** STM zmenilo vyhodnocovanie oproti predchádzajúcemu obdobiu, údaj za rok 2019 obsahuje aj počet lektorovaných prehliadok expozícií a výstav.

Finančné vyhodnotenie kontrahovaných činností

Názov činnosti: výkon základných odborných činností

/v Eur/

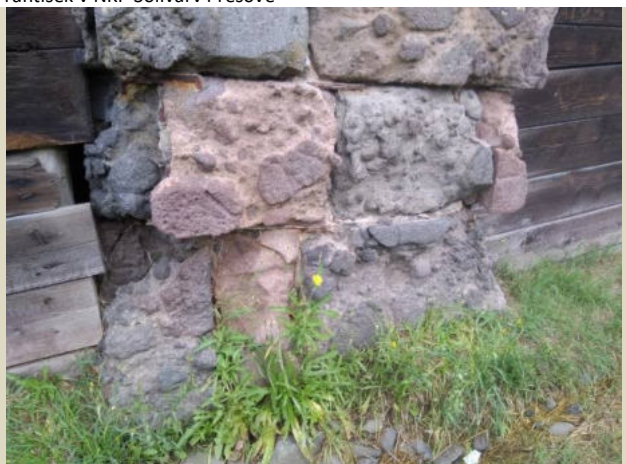
Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	Celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	688 849	830 156	598 849	763 569	90 000	66587		
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	246 500	284 850	222 000	274 555	24 500	10 295		
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	318 753	531 706	263 353	322 177	55 400	209 529		
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	8 000	12 205	7 900	12 032	100	173		
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	1 262 102	1 658 917	1 092 102	1 372 333	170 000	286 584		
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	1 262 102	1 658 917	1 092 102	1 372 333	170 000	286 584		

Solivar v Prešove

V unikátnych technicko-technologických objektoch NKP Solivar v Prešove je nevyhnutné zrealizovať statické zabezpečenie objektu Četerne, odvodnenie objektu a opravu fasády Varne František, zabezpečenie šachty Leopold v objekte Gáplľa. V 1. polroku 2019 sa zrútila časť stropu v objekte Gápel', t. j. k uzavretej časti "strojovňa" v havarijnom stave už v predošlom období, v tejto budove pribudla ďalšia uzatvorená časť. Na zrekonštruovanom objekte Skladu soli (rekonštrukcia 2014 – 2016 v rámci ROP PO3 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu) boli aj v roku 2019 odstraňované vady a reklamácie rekonštrukčných prác. Niektoré uznané reklamácie (nefunkčná kanalizácia a zatekanie strechy), ktoré sú reklamované už 2 roky, neboli odstránené ani v roku 2019 a ich odstránenie dodávateľ prác DÚHA a. s. presunula na rok 2020.

Náhľad aktuálneho stavu Varne František v NKP Solivar v Prešove

Varňa František v NKP Solivar v Prešove a detail poškodenia nosných častí objektu

Prehľad uvoľnených financií z rozpočtu STM na výkon základných odborných činností v roku 2019:

	Základná odborná múzejná činnosť	Plánovaná suma z bežného rozpočtu na rok 2019 (Eur)	Čerpané v roku 2019 (Eur)
1.	Odborná ochrana zbierkových predmetov (konzervovanie a reštaurovanie)	16 880	10 164
2.	Vedeckovýskumná činnosť	9 000	9 000
3.	Edičná činnosť publikácia Múzeum letectva*	9 750	2 839 *6 000
4.	Odborná metodická činnosť	5 000	2 693
5.	Prezentačná činnosť – Expozície, výstavné projekty (v tom obnova osvetlenie expozícií) nová expozícia Pravdivo o nepravých zuboch (dočerpanie z r. 2018)*	8 750	16 585 *23 636
6.	Spríevodné podujatia 20. výr. STM-MD*	10 550	7 632 *7 178
7.	Knižnica a Archív	300	113
	Spolu:	60 230	49 026 * 36 814

*Financie aj z účelových dotácií na prioritné projekty.

Položka	Skutočnosť 2018	Upravený rozpočet rok 2019	Skutočnosť rok 2019	Index	Rozdiel
08T0105	10 000				
08t0106		500	500	100	
08T010E	40 000	26 000	17 520	67	- 22 480
Spolu bežný transfer	1 467 526	1 584 578	1 600 767	101	133 241
Kapitálový transfer zo ŠR	395 205	79 500	0		- 395 205
Vlastné výnosy /602-648 /	256 519	170 000	299 481	176	42 962
Výnosy od subj. mimo VS	692		5 675		4983
Náklady celkom	2 094 005	1 754 578	2 275 680	109	4 369 685
- spotrebované nákupy 50	223 195	203 629	221 256	109	- 1 939
v tom : spotreba materiálu	108 427	59 465	96 023	161	- 12 404
spotreba energií	114 611	143 431	123 910	86	9 299
- služby 51	196 377	112 321	163 538	146	- 32 839
v tom : opravy a údržba	4 182	4 764	28 021	588	23 839
cestovné	8668	8 681	8 875	102	207
reprezentačné	2 108	1 591	1 642	103	- 466
ostatné služby	181 419	97 285	125 000	129	- 56 419
- osobné náklady 52	1 201 972	1 393 897	1 416 135	102	214 163
v tom : mzdové	849 224	1 000 519	999 332	100	150 108
- dane a poplatky 53	29 326	28 411	47 051	166	17 725
- ostatné náklady 54	36 718	1 394	49 982		13 264
- odpisy HIM 551	388 574		351 352		- 37 222
- tvorba zák. rezerv 552					
- tvorba ostatn. rezerv 558			7 708		
- finančné náklady 56	2 577	2 926	4 258	145	1 681
- daň z príjmov 591	15 266	12 000	14 400	120	-866
Hospodársky výsledok	+ 25 937		+ 184		- 25 753

Náklady

Spotrebované nákupy /50/

Upravený rozpočet na spotrebované nákupy vo výške 203 629 € bol čerpaný v objeme 221 256 €, čo je plnenie na 108,70 %.

V spotrebe materiálu na rozpočet 59 465 € je skutočnosť 96 023 €, čo je plnenie na 161,50 %.

V spotrebe energií na rozpočet 143 431 € je skutočnosť 123 910 €, čo je plnenie na 86,40 %.

Služby /51/

Upravený rozpočet na služby vo výške 112 321 € bol v skutočnosti čerpaný v objeme 163 538 €, čo je 145,60 %. V položke opravy a údržba na rozpočet 4 764 € boli vykonané práce v objeme 28 021 €, čo je plnenie na 588,20 %. Realizovali sa práce na údržbe – bežná údržba inžinierskych sietí, budov, dopravných prostriedkov a elektroúdržba EPS, EZS, oprava strechy v Múzeu kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve, oprava fasády v Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej.

Náklady na cestovné rozpočtované vo výške 8 681 €, boli čerpané v objeme 8 875 €, čo je 102,20 %.

Náklady na reprezentačné výdavky boli rozpočtované vo výške 1 591 €, skutočnosť činila 1 642 €, čo je plnenie na 103,20 %.

Ostatné náklady – služby rozpočtované vo výške 97 285 € boli v skutočnosti čerpané v objeme 125 000 €, čo je plnenie na 128,50 %. Výkony spojov – telekomunikačných služieb činili 10 481 €, nájomné za depozitárne priestory v Tlačiarňach Košice 26 519 €, výstavy, expozície a plagáty 21 791 €, revízie, kontroly EPS a EZS, osvetlenie činili 39 576 €, ochrana objektov vo výške 1 182 €.

Osobné náklady /52/

Rozpočtované osobné náklady vo výške 1 393 897 € boli čerpané vo výške 1 416 135 €, čo je 101,60 %. Výška priemernej mzdy na pracovníka dosiahla úroveň 963 €, čo je oproti roku 2018 nárast o 22,8 %.

K 31. 12. 2019 bol prepočítaný stav zamestnancov 83,1 osôb.

Dane a poplatky /53/

Na rozpočet 28 411 € boli zúčtované dane a poplatky vo výške 47 051 €, čo znamená čerpanie na 165,60 %. Štruktúra výdavkov bola nasledovná:

- daň z nehnuteľností	42 737 €
- miestne dane – poplatky odvoz odpadu	2 713 €
- parkovné, STK, cestné karty	508 €
- ostatné poplatky súdne, notárske, kolky	1 093 €

Ostatné náklady /54/

Rozpočet vo výške 1 394 € bol prekročený, nakoľko v položke ostatné náklady sú zahrnuté aj náklady na krátenie odpočtu DPH vo výške 17 213 €, členské príspevky 1 394 €, náklady na nákup zbierkových predmetov vo výške 31 374 €.

Odpisy HIM /55/

Odpisy DHM a DNHM boli zúčtované vo výške 351 352 €. K zníženiu výšky odpisov došlo z dôvodu predĺženia doby životnosti vybraných druhov majetku na základe metodického usmernenia MK SR.

Ostatné finančné náklady /56/

Na upravený rozpočet 2 926 € boli zúčtované náklady vo výške 4 258 €, čo je čerpanie na 145,50 %. Hlavné položky tvoria zúčtované náklady na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel vo výške 836 €, havarijné poistenie vo výške 1 721, poistenie osôb a výstav vo výške 1 584 € a poplatky Štátnej pokladnice vo výške 217,05 €.

4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Medziročné porovnanie štruktúry vlastných výnosov /v Eur/:

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2018	Schválený rozpočet rok 2019	Upravený rozpočet rok 2019	Skutočnosť rok 2019	%	Rozdiel
	1	2	3	4	4 : 3	4 - 1
Tržby zo vstupného	154 113	90 000	90 000	177 763	197,50	23 650
Tržby z predaja propag. materiálu	4 016			29 787		25 771
Výnosy z prenájmu výst. priestorov	24 850			26 443		1 593
Výnosy z pren. exponátov	1 612			601		-1 011
Ostatné výnosy	5 166			1 923		-3243
Výnosy z pren. nebytových priestorov	66 762	80 000	80 000	62 964		-3798
Výnosy od subj. mimo VS	692			5 675		4983
Výnosy z reklamy výstavy						
Vlastné výnosy celkom	257 211	170 000	170 000	305 156	179,50	47 945

V tvorbe vlastných výnosov na rozpočet vo výške 170 000 € je plnenie v objeme 305 156 €, čo je 179,50 %. V tržbách zo vstupného je plnenie na 197,50 %. Na upravený rozpočet 90 000 €, boli dosiahnuté tržby v objeme 177 763 €, čo je oproti roku 2018 nárast o 23 650 €. Na náraste tržieb zo vstupného sa podieľala aj úprava cien vstupného.

Výnosy z prenájmu nebytových priestorov, výstavných priestorov a zbierkových predmetov na upravený rozpočet 80 000 €, boli dosiahnuté vo výške 91 886 €, čo je plnenie na 114,90 %.

V rámci poukážkového systému podpory prístupu žiakov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám – projekt „Kultúrne poukazy 2019“, došlo k ich vyzbieraniam v hodnote 18 177 €.

Na celkových tržbách zo vstupného vo výške 177 763 €, je podiel expozícií nasledovný:

	Tržby vstupné rok 2018	Tržby vstupné rok 2019	Kultúrne poukazy rok 2019 /€/
STM Košice	43 152	52 157	9 521
Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	1 209	1 744	331
Kaštieľ Budimír	1 575	1 749	332
NKP Solivar	30 568	31 375	4 029
Múzeum dopravy Bratislava	53 400	62 288	1 189
Múzeum Ietectva Košice	22 214	25 405	2 013

	Tržby vstupné rok 2018	Tržby vstupné rok 2019	Kultúrne poukazy rok 2019 /€/
Múzeum kinematografie Medzev	1 146	1 357	57
Expozícia baníctva Sp. N. Ves	849	1 688	705
Spolu	154 113	177 763	18 177

4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Plnenie v porovnaní s rozpočtom /v Eur/

Ukazovateľ	Upravený rozpočet rok 2019	Skutočnosť rok 2019	Index
Transfer na bežnú činnosť ŠR	1 584 578	1 970 708	124,30
Výnosy z kapitálového transferu ŠR	79 500	369 941	
Vlastné výnosy	170 000	305 156	179,50
Výnosy od subjektov mimo VS			
Výnosy celkom	1 834 078	2 275 864	124,10
Náklady celkom	1 754 578	2 275 680	109,20
Hospodársky výsledok		+ 184	

Na bežné výdavky bol upraveným rozpočtom na rok 2019 poskytnutý transfer zo štátneho rozpočtu vo výške 1 584 578 € a kapitálový transfer vo výške 79 500 €. Tvorba rozpočtovaných vlastných výnosov vo výške 170 000 € je plnená na 179,50 %.

Upravený rozpočet výnosov celkom vo výške 1 834 078 € je čerpaný vo výške 2 275 680 €, čo je plnenie na 124,10 %.

Upravené náklady za rok 2019 vo výške 1 754 578 € boli čerpané vo výške 2 275 680 €, čo je plnenie na 109,20 %.

Pri celkových dosiahnutých výnosoch v objeme 2 275 864 € a nákladoch vo výške 2 275 680 € vykázalo Slovenské technické múzeum k 31. 12. 2019 hospodársky výsledok **zisk vo výške 184 €**.

4.5 Prioritné projekty a ich plnenie

a/ Bežné výdavky

RO č. 1 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO, Aktivity k 20. výročiu STM-Múzea dopravy, Bratislava	5 000
Čerpanie k 31. 12. 2019	5 000
RO č. 1 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	500
Akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	
Čerpanie k 31. 12. 2019	500
RO č. 1 – bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR Publikácia STM-Múzeum letectva	6 000
Zriadenie centrálného depozitára STM	20 000
Čerpanie k 31. 12. 2019	17 520

b / Kapitálové výdavky

RO č. 3, 4 – Kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0106 **10 000**

Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov

Akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov

Čerpanie k 31.12.2019 **0**

RO č. 4, 5 – Kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T010E **69 500**

Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR

Zriadenie centrálného depozitára STM

Čerpanie k 31.12.2019: **0**

Pridelené prostriedky na kapitálové výdavky v roku 2019 neboli čerpané.

4.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

a./ Bežné výdavky

Príloha č. 1 – Kontrakt

Prvok 08S0106 – kontrakt tab. 2 Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1 245 902	678 849	250 000	309 153	7900	
Upravený rozpočet	1 584 578	893 361	318 916	359 469	12 832	
Skutočnosť	1 602 136	893 361	318 916	377 027	12 832	

Príloha č. 1a – Realizácia základných odborných múzejných činností

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1 092 102	598 849	222 000	263 353	7 900	
Upravený rozpočet		813 361	290 916	322 669	12 832	
Skutočnosť	1 372 333	763 569	274 555	322 177	12 032	

Príloha č. 1b – Vedecko-výskumná činnosť

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	9 000			9 000		
Upravený rozpočet	9 000			9 000		
Skutočnosť	9 000			9 000		

Príloha č. 1c – Udržateľnosť projektov – prioritná os 3, prioritná os 7

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	144 800	80 000	28 000	36 800	0	
Upravený rozpočet	144 800	80 000	28 000	36 800		
Skutočnosť	220 803	129 792	44 361	45 850	800	

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 46	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	170 000	90 000	24 500	55 500		
Upravený rozpočet	170 000	90 000	24 500	54 938	562	
Skutočnosť		66 587	10 295	209 529	173	

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 71	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	15			15		

Prioritné projekty

a./ Bežné výdavky

Aktivity k 20. výročiu STM-Múzea dopravy, Bratislava

Prvok 08T0103	Celkom	610	620	630	640	700
Podpora kultúrnych aktivít, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	5 000			5 000		
Skutočnosť	5 000			5 000		

Historická zdravotnícka technika – expozícia – zostatok z roku 2018: 26 037 €

Prvok 08T0103	Celkom	610	620	630	640	700
Podpora kultúrnych aktivít, zdroj 1311						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	24 669			24 669		

Akvízia zbierkových predmetov a knižničných fondov

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvízia zb. predmetov, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	500			500		
Skutočnosť	500			500		

Publikácia STM-Múzeum letectva, Košice

Prvok 08T010E	Celkom	610	620	630	640	700
Strateg. rozvoja múzeí, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	6 000			6 000		
Skutočnosť	6 000			6 000		

Zriadenie centrálného depozitára

Prvok 08T010E	Celkom	610	620	630	640	700
Strateg. rozvoja múzeí, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	20 000			20 000		
Skutočnosť	15 000			11 520		

b. / Kapitálové výdavky

Zriadenie centrálného depozitára

Prvok 08T010E	Celkom	610	620	630	640	700
Strateg. rozvoja múzeí, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	69 500					69 500
Skutočnosť	0					0

Akvízia zbierkových predmetov – transfer 2019

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvízia ZP, zdroj 111						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	10 000					10 000
Skutočnosť	0					0

Akvízia zbierkových predmetov – transfer 2018

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvízia ZP, zdroj 1311						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	20 000					20 000
Skutočnosť	1 118					1 118

Prehľad o uvoľnených zamestnancoch			
Dôvod	Spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Dohoda	3	2	0
Výpoveď zo strany zamestnanca	2	0	0
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	0	0	0
Zrušenie prac.pomeru v skúšobnej dobe	1	0	0
Iné (SD star. dôchodok, ID invalid. dôch. doba určitá)	4	2	0
S p o l u	10	4	0

Prehľad o prijatých zamestnancoch			
Spôsob	spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Z Úradu práce	6	3	1
Konkurzy	1	0	0
Iné	5	1	1
S p o l u	12	2	2

V organizácii bol roku 2019 týždenný fond pracovného času 37,5 hod. s pružnou pracovnou dobou od 7,00 – 8,00 do 15,00 – 16,00 hod.

Suma valorizácie za rok 2019 je **162 216,- €**.

V hodnotenom období bola v STM umožnená odborná prax dvom záujemcom, na oddelení prezentácie a marketingu STM.

Profesionálny rast zamestnancov STM bol podporený prostredníctvom účasti na rôznych kurzoch, seminároch, školeniach a pod., ktorých sa zúčastňovali zamestnanci všetkých úsekov.

Názov	Kurz (K) / Školenie (Š) / Seminár (S)	Počet zamestnancov
Zváračský kurz - Burik	K	1
Legislatívne zmeny 2019 – pre mzdárov, Bérešová	S	1
Finančná kontrola – Ing. Zaracká, Ing. Takáč, Jalčová	S	3
Školenie o bezpečnosti – Múzeum letectva – chránená zóna – Ing. Hájek, Ing. Ondreják	Š	2
Elektronizácia verejného obstarávania – Ing. Fabová	S	1
Preškolenie obsluhy VZV - Burik	Š	1
Evidencia dochádzky – Bérešová, Tulinská	S	2
Registratúra – Marciová, Ing. Takáč	S	2
Správa registratúry – Marciová, Hlávková	S	2
Komunikačný tréning – lektori STM	Š	12
Múzejná pedagogika – Bc. Pálová	K	1
Verejné obstarávanie – Ing. Komorovský	S	1
Inventarizácia majetku a záväzkov – Ing. Zaracká, Mgr. Zaracká	S	2
Preškolenie pracovníkov – vodičov služ.vozidiel STM	Š	10
Revízia plynovej kotolne – Solivar - Kleban	Š	1
Štátna pokladnica – Ing. Zaracká Z., Mgr. Zaracká D.	S	2

Účasť zamestnancov STM na odborných podujatiach s priamou väzbou na odborné múzejné činnosti je uvedená v časti 3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov, Vzdelávacia činnosť – tab. Aktívna účasť na odborných podujatiach v roku 2019 a tab. Pasívna účasť na odborných podujatiach v roku 2019.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Odborná verejnosť: Slovenské technické múzeum vo svojom zbierkovom fonde spravuje hmotnú dokumentáciu vývoja vedy, výroby a techniky. Vo svojej špecializácii venuje pozornosť problematike ochrany nehnuteľných pamiatok súvisiacich s rozvojom aplikácie poznatkov vedy a techniky v praxi. O poznatky a nadobudnuté informácie v tejto oblasti prejavuje pravidelne záujem široké spektrum odbornej verejnosti. Dopytovaná odborná pomoc je poskytovaná najmä formou odborných konzultácií,

Podľa zaradenia pracovalo na jednotlivých úsekoch:

- generálneho riaditeľa: 11 zamestnancov, z toho 6 žien,
- na úseku odborných činností: 35 zamestnancov, z toho 17 žien,
- na úseku marketingu, prezentácie a služieb: 11 zamestnancov, z toho 6 žien,
- na úseku ekonomicko-prevádzkovej činnosti: 32 zamestnancov, z toho 17 žien,

spolu: **89 zamestnancov, z toho 46 žien.**

Rozpočtom bol stanovený orientačný ukazovateľ, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte **83** osôb.

Personálny rozvoj – rok 2019

	VH	VŠ	ÚS	SO	Z	Spolu
Vedúci zamestnanci	0	10	0	0	0	10
Kurátori spolu	0	10*(-2)	2	0	0	12 (-2)
z toho	Prírodné vedy	0	1	0	0	1
	Technické vedy	0	7	3	0	10
	Spoločenské vedy	0	2	0	0	2
Kustódi	0	0	4	0	0	4
Lektori	0	9	10** (-2)	0	0	19(-2)
Dokumentátori	0	0	1	0	0	1
Knihovníci	0	0	1	0	0	1
Reštaurátori	0	0	5	0	0	5
THP	0	8	4	0	0	12
Fotografi	0	0	1	0	0	1
Ostatní	0	2	14 *** (-1)	11	2	29(-1)
	0	39 (-2)	42 (-3)	11	2	94 (-5)
Počet zamestnancov spolu		37	39	11	2	87
z toho ženy	0	15	25	4	2	46
z toho ZPS	0	1	6	4	0	11

*/ v tom 2 vedúci zamestnanci /** v tom 1 kurátor, 1 kustód /*** v tom 1 lektor

Štruktúra pracovného zaradenia zamestnancov

Vedúca úroveň	Funkcie odborného úseku							Administratíva	Ostatní	Spolu	
	Kurátor	Kustód	Reštaurátor	Dokumentátor	Fotograf	Knihovník	Lektor				
10	12* (-2)	4	5	1	1	1	19** (-2)	12	29*** (-1)	94 (-5)	89
z toho ženy	2	4 # (-1)	2	1	1	1	14### (-2)	10	13	49 (-3)	46
z toho ZPS		1					1	1	8	11	11
S p o l u							53 (-4)	12	29 (-1)	94 (-5)	89

* v tom 2 vedúci zamestnanci, ** v tom 1 kurátor, 1 kustód, *** v tom 1 lektor

Kolónka "z toho ženy" - # v tom 1 vedúca zamestnankyňa, ## v tom 1 kustódka, 1 kurátorka

Veková štruktúra zamestnancov

	do 20 rokov	21 – 30	31 – 40	41 – 50	51 – 60	nad 60 rokov	Spolu
	0	7	9	15	27	31	89
z toho ženy	0	5	4	6	17	14	46
z toho ZPS	0	0	0	0	9	2	11

Vekový priemer zamestnancov je **53,7** rokov, z toho ženy **53** a muži **54** rokov.

Plnenie povinného podielu zamestnania občanov so zdravotným postihnutím

STM za rok 2019 splnilo povinný podiel 3,2 % zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

Pohyb zamestnancov

V priebehu roka 2019 bolo z pracovného pomeru uvoľnených 10 zamestnancov, prijatých za uvedené obdobie bolo 12 nových zamestnancov.

8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Slovenské technické múzeum (hlavné sídlo Hlavná 88, Košice) spravuje:

- tri špecializované múzeá Múzeum letectva v Košiciach, Múzeum dopravy v Bratislave, Múzeum Solivar v Prešove,
- vysunuté pracoviská Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej, Kaštieľ v Budimíre, Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve, Vysunutá expozícia História baníctva na Spiši v Multifunkčnom energetickom a baníckom centre v Spišskej Novej Vsi.

V záujme riadneho a plynulého zabezpečovania poslania bola činnosť múzea v roku 2019 zabezpečovaná prostredníctvom hlavných organizačných úsekov:

Úsek generálneho riaditeľa

/11 zamestnancov/

zabezpečuje koordináciu a jednotnosť postupu a činnosti všetkých úsekov STM pri vykonávaní plánovacej, vyhodnocovacej, rozborovej a kontrolnej činnosti, ide o agendy: právnu a kontrolnú, sekretariátu GR, personálnu, obranu, bezpečnosť a ochranu, utajované skutočnosti, rozmnožovňu, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, protipožiarnu a energetickú, agendu informatika a bezpečnostného správcu, agendu konzervátor a reštaurátor, agendu verejné obstarávanie tovarov, verejných prác a služieb s platnými predpismi, agendu investičná činnosť.

Úsek odborných činností

/35 zamestnancov/

je nositeľom štatutárnych odborných úloh STM budovanie a rozširovanie zbierkového fondu hmotných dokumentov o vývoji techniky a exaktných vied na Slovensku, ako aj o podiele Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky, evidencia zbierkového fondu STM, ochrana, odborné spracovanie, prezentácia zbierkového fondu, budovanie odbornej knižnice, vzdelávacia, kultúrno-výchovná a popularizačná činnosť, poskytovanie informačných, odbornoporadenských a ďalších odborných služieb pre iné subjekty, spolupráca na vedecko-výskumnej činnosti iných inštitúcií a riešenie vlastných výskumných úloh.

Úsek marketingu, prezentácie a služieb

/11 zamestnancov/

koordinuje a zabezpečuje výstavnú činnosť v súčinnosti s ekonomicko-prevádzkovým úsekom a kurátormi, vykonáva a zabezpečuje lektorskú a dozorcovskú činnosť, zabezpečuje kvalitu lektorských textov a výkladov, pripravuje a realizuje propagačnú a informačnú činnosť, zabezpečuje vyhotovenie rôznych printových a elektronických propagačných materiálov, publikácií, novin a iných edičných materiálov múzea, zabezpečuje múzejnú pedagogickú činnosť, najmä edukačné programy v oblasti exaktných vied, histórie techniky a priemyslu, zabezpečuje agendu zahraničných stykov a rešerší.

Úsek ekonomicko-prevádzkový

/32 zamestnancov/

zabezpečuje prevádzku STM a hospodársko-údržbársku činnosť (vypracováva koncepcie rozvoja, plány a rozpočty STM tak, aby vecne a termínovo zabezpečovali plnenie plánu hlavných úloh a ostatných úloh, zabezpečuje ochranu majetku štátu v správe STM, sleduje dodržiavanie ekonomických ukazovateľov, vypracováva materiály, správy a rozborov týkajúce sa hospodárenia STM, kontroluje vecné, finančné a časové plnenie plánovaných a prikázaných úloh, zabezpečuje dopravnú činnosť, materiálno-technické zabezpečenie, opravu a údržbu objektov, vedenie pokladničnej, mzdovej a finančnej agendy.

Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov k 31. 12. 2019

Stav zamestnancov vo fyzických osobách: **89**, z toho: **46** žien a **43** mužov.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách: **89**, z toho odborných: **49**.

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov: **83,1**, z toho odborných: **47,6**.

5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A SPOLUFINANCOVANIE

V hodnotenom období nové prostriedky neboli poskytnuté.

6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

V zmysle Zriaďovacej listiny STM vykonáva podnikateľskú činnosť – prenájom dočasne voľných nebytových priestorov. Výnosy z podnikateľskej činnosti slúžia na skvalitnenie služieb poskytovaných v oblasti predmetu hlavnej činnosti.

7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE

Podľa výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV sú na riadku 60 evidované celkom **pohľadávky** vo výške 39 332 €.

Z toho po lehote splatnosti 16 386 €, a to:

- 3 642 € exekučne vymáhaná pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov ATELIER AT, Anna Takáčová Košice, za prenájom nebytových priestorov na Hlavnej 90 v Košiciach;
 - 1 342 € exekučne vymáhaná pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov Steel energy, s. r. o., Košice, za prenájom nebytových priestorov na Hlavnej 88 v Košiciach;
 - 3 502 € pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov GERA Košice, s. r. o., neplnenie dohody o splátkach za priestory na Hlavnej 88 v Košiciach;
 - 192 € exekučne vymáhaná pohľadávka za neodvedenú tržbu;
 - 7 708 € pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov JCE, s. r. o. – priestory na Hlavnej 90 v Košiciach.
-
- Na riadku 61 – sú zúčtované pohľadávky voči odberateľom vo výške 29 730 € brutto;
 - na riadku 70 – sú evidované pohľadávky voči zamestnancom vo výške 1 535 €;
 - na riadku 72 – je evidovaná daň vo výške 867 €;
 - na riadku 81 – sú zúčtované ostatné pohľadávky vo výške 7 200 €.

Záväzky

Na riadku 151 Súvahy sú vykázané krátkodobé záväzky v lehote splatnosti do 1 roka v hodnote celkom 67 282 €, z toho:

- na riadku 152 – dodávateľia vo výške 4 621 €;
- na riadku 154 – preddavky vo výške 800 €;
- na riadku 163 – sú vedené mzdové záväzky voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2019 vo výške 4 749 €;
- na riadku 164 – ostatné záväzky voči zamestnancom sú evidované zrážky z miezd voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2019 vo výške 12 613 €;
- na riadku 165 – zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia sú evidované záväzky za obdobie 12/2019 vo výške 37 723 €;
- na riadku 167 – sú evidované ostatné priame dane vo výške 4 691 €, daň zo mzdy;
- na riadku 168 – je evidovaná Daň z pridanej hodnoty za 12/2019 vo výške 300 €;
- na riadku 172 – sú evidované transfery od subjektov mimo VS vo výške 1 785 €.

Akvizícia zbierkových predmetov – transfer 2017

Prvok 08T0106	Celkom	610	620	630	640	700
Akvizícia ZP, zdroj 131H						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	50 000					50 000
Skutočnosť	50 000					50 000

Výstavba provizórnej haly v STM-Múzeu letectva – transfer 2018

Prvok 08S0106	Celkom	610	620	630	640	700
Múzea a galérie, zdroj 131I						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	1 020 000					1 020 000
Skutočnosť	3 600					3 600

Letectvo na Slovensku – I. etapa – transfer 2018

Prvok 08T010E	Celkom	610	620	630	640	700
Stratégia rozvoja múzeí a galérií, zdroj 131I						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	25 000					25 000
Skutočnosť	25 000					25 000

Rekonštrukcia OST – transfer 2018

Prvok 08T0103	Celkom	610	620	630	640	700
Podpora kultúrnych aktivít, zdroj 131I						
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	66 330					66 330
Skutočnosť	66 330					66 330

Hodnotenie fondov organizácie**Sociálny fond**

Počiatočný stav k 1. 1. 2019	2 785
Tvorba	14 362
- povinný príděl vo výške 1 % a ďalší príděl vo výške 0, 5 %	
Čerpanie	
- príspevok na stravovanie zamestnancov, stravné lístky	12 415
Zostatok fondu k 31. 12. 2019	4 732

Rezervný fond

Počiatočný stav fondu k 1. 1. 2019	1 799
Tvorba:	
- OBIC s. r. o.	160,00
- Volkswagen	5 000,00
- Košice – Turizmus	500,00
	5 660,00
Čerpanie:	
- Noc múzeí	500,00
- Remorkér Šturec	15,00
- Skrinky Budimír	160,00
- Osvetlenie MD BA	5 000,00
Spolu čerpanie:	5 675
Zostatok fondu k 31. 12. 2019	1 784

metodickej pomoci, spracovávaním podkladových materiálov k posudkovej činnosti, ale aj aktívnou účasťou na odborných podujatiach organizovaných inými inštitúciami.

Široká verejnosť: Najpočetnejšiu užívateľskú skupinu tvorí školská mládež, ktorá do múzea prichádza cielene a viackrát do roka. Využíva najmä stálu expozičnú ponuku múzea a pravidelnú ponuku tematických kurátorských a lektorských sprievodov k problematike histórie vedy a techniky. Ďalšou skupinou, z ktorej veľkú časť tvoria rodiny s deťmi, sú individuálni návštevníci. Táto skupina návštevníkov prichádza do múzea najmä počas víkendov, sviatkov, školských prázdnin. Cielene vyhľadávaná je touto skupinou programová ponuka orientovaná na detského návštevníka a programová ponuka špecializovaných akcií (eventové podujatia, podujatia k rôznym príležitostiam). Dôležitú skupinu užívateľov výstupov STM tvoria zahraniční návštevníci. Informácie o aktivitách získava táto skupina prostredníctvom webovej stránky STM, cez partnerské múzea, prostredníctvom spolupráce, či výmeny zahraničných výstav, alebo náhodne pri prehliadke pamätihodností a atrakcií Košíc, či Bratislavy. Táto skupina navštevuje múzeum cielene v rámci poznávania histórie, kultúry a tradícií Slovenska.

10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

Počas roka 2019 bola kontrolná činnosť vykonaná v oblasti:

Dodržiavanie predpisov v oblasti ochrany majetku štátu pred požiarmi, požiarnej prevencie a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci

Vnútrošnú kontrolu vykonával referent BOZP spravidla 1x mesačne v období január až december 2019, spolu v hodnotenom období 12x; predmetom kontrol bolo zisťovanie skutočného stavu a dodržiavania predpisov v oblasti ochrany majetku štátu pred požiarmi, požiarnej prevencie a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v jednotlivých objektoch a pracoviskách STM, vrátane kontroly stavu vedenej predpísanej dokumentácie. Vykonanými kontrolami neboli zistené závažné nedostatky, ani porušenie príslušných predpisov, ktoré boli predmetom kontrol, zistené nálezy boli na mieste odstránené s odporučeniami prevenčnej povahy.

Ochrana majetku zvereného do správy STM

Formou vykonávania odborných revízií:

V súlade s príkazmi generálneho riaditeľa bolo prostredníctvom jednotlivo vymenovaných revízijských komisií v priebehu hodnoteného obdobia nariadené vykonanie riadnej čiastkovej odbornej revízie zbierok "Železničná a lodná doprava", „Astronómia“, „Baníctvo – solivarníctvo“, „Priemyselný dizajn“ , „Chémia“ a mimoriadnej čiastkovej odbornej revízie zbierok „Cestná doprava“, „Kancelárske stroje a polygrafia“ .

V hodnotenom období bola bez zistených rozdielov medzi evidenčným a skutočným stavom ukončená odborná revízia zbierok „Priemyselný dizajn“, „Chémia“, „Baníctvo – solivarníctvo“, „Kancelárske stroje a polygrafia“, „Železničná a lodná doprava“.

Rozdiely, zistené vykonanými revíziami u zbierok „Doprava cestná“, „Elektrotechnika“ a „Astronómia“ (vrátane písomností policajného orgánu o uzatvorení veci 1 ks zbierkového predmetu zo zbierky „Astronómia“), sú predmetom prebiehajúceho interného postupu, ktorý doposiaľ nie je ukončený.

Formou vykonania inventarizácie:

Vykonaním inventarizácie majetku k 31. 12. 2019 v zmysle príkazu generálneho riaditeľa na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov neboli za hodnotené obdobie zistené žiadne rozdiely.

V hodnotenom období boli vykonané ďalšie **interné kontroly**, špecifikované v Prílohe správy, zamerané na: výkon lektorskej služby a komunikáciu zamestnanca s návštevníkmi, dodržiavanie pracovného poriadku v rozsahu evidencie a stavu dochádzky zamestnancov, vybavovanie podnetov občanov (návštevníkov),

kontrola stavu správnosti elektronickej evidencie dochádzky zamestnancov; kontrolami neboli zistené sledované závažné nedostatky a priebeh kontrol v konkrétnych prevádzkových podmienkach poskytol poznatky optimalizovaniu vlastnej činnosti.

Externé kontroly v hodnotenom období vykonali

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, oddelenie súkromných bezpečnostných služieb, predmetom ktorej bolo dodržiavanie povinností prevádzkovateľa vlastnej ochrany, ustanovených zákonom o súkromnej bezpečnosti za obdobie od 09. 10. 2014 ku dňu kontroly 24. 06. 2019 – kontrola bola ukončená Záznamom o kontrole bez zistených nedostatkov;

Ministerstvo vnútra SR, Štátny oblastný archív v Košiciach, predmetom ktorej bolo dodržiavanie zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach, Vyhlášky MV SR č. 628/2002 Z. z. na vykonanie zákona o archívoch a registratúrach, záväzných interných noriem, najmä bádateľského poriadku; v zmysle Záznamu o kontrole bolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov vo vedení predpísanej evidencie, neaktualizovaný Bádateľský poriadok, chýbajúci teplomer, nevyhovujúci stupeň vzdelania a kvalifikácia u zamestnanca na pozícii archívára; uložené opatrenia na odstránenie nedostatkov boli splnené;

Ministerstvo kultúry SR, odbor kontroly a inšpekcie vykonalo štátny odborný dohľad nad dodržiavaním zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, výnosu MK SR z 10. 08. 2015 č. MK-2544/2015-110/11648, najmä výkonu základných odborných činností za rok 2018; výsledkom kontroly boli protokolárne zistenia s uložením povinnosti prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin, určiť zodpovedných zamestnancov za zistené nedostatky a uplatniť voči nim právnu zodpovednosť, a následne predložiť kontrolnému orgánu v určenom termíne do 31. 03. 2020 správu o splnení uložených opatrení.

Plnenie opatrení, prijatých kontrolovaným subjektom na odstránenie nedostatkov a ich príčin, je aktuálne priebežne vykonávané v súlade so schváleným harmonogramom; ich vykonanie bude predmetom správy, ktorú STM zašle kontrolnému orgánu v uloženom termíne.

V oblasti **vybavovania podnetov občanov** boli v hodnotenom období STM doručené a prešetrené dve podania občanov, týkajúce sa: neverbálnej komunikácie lektora vo vzťahu k sprevádzanej skupine návštevníkov v objektu NKP Solivar, ktorú podávateľ vnímal ako netrpezlivosť, resp. nízku empatiu lektora voči detským osobám a upozornenie návštevníka na náhodný nedostatok organizačného/komunikačného charakteru ; podnety boli vybavené zaslaním písomného stanoviska podávateľom s poďakovaním za prejavený záujem a spoluprácu, ktoré boli podávateľmi akceptované.

Na základe uvedeného prijalo vedenie STM opatrenie zabezpečiť pre zamestnancov lektorskej služby odborný výcvik komunikačných zručností, ktorý sa v hodnotenom období uskutočnil dňa 10. 06. 2019 a ktorý aj do budúca zamýšľa STM priebežne realizovať za účelom udržania a rozvíjania potrebných komunikačných zručností zamestnancov, prichádzajúcich do styku s návštevníckou verejnosťou.

11. ZÁVER

V roku 2019 Slovenské technické múzeum plnilo všetky úlohy definované zriaďovacou listinou. Začiatkom roka boli aktualizované a spracované koncepčné materiály k akvizičnej a vedeckovýskumnej činnosti STM na obdobie 2019 – 2022/2023.

V oblasti budovania zbierok dokumentujúcich vývoj vedy, techniky, výroby, dopravy a priemyslu na Slovensku múzeum dosiahlo v roku 2019 prírastok do zbierkového fondu v počte 230 kusov zbierkových predmetov. 50 % novonadobudnutých predmetov bolo získaných formou kúpy v nadobúdacej kúpnej cene 20 073 Eur, 50 % artefaktov bolo získaných darmi a vlastným zberom, 2 % tvorila odúmrtí. Hodnota prírastku do zbierkového fondu určená Komisiou na tvorbu zbierok STM za rok 2019 činí 32 815 Eur. Negatívne na túto činnosť vplývajú, okrem vysokých finančných požiadaviek potenciálnych predajcov a financií súvisiacich

s transportmi pre STM zaujímavých predmetov kultúrnej hodnoty, možnosti múzea najmä v súvislosti s adekvátnym zabezpečením trvalého odborného uloženia zbierkových predmetov. Prekročená priestorová kapacita existujúcich depozitárov a ich celková nevhodnosť – sa stala dominantným faktorom pri zhodnocovaní možností STM prijať alebo neprijať predmety kultúrnej hodnoty do zbierkového fondu.

Pozitívny posun v tejto oblasti však znamená skutočnosť, že po dlhoročnom úsilí Slovenského technického múzea (nepodporené žiadosti v rámci prioritných projektov od roku 2008 "Veľkoplošný depozitár a konzervátorské dielne v STM-Múzeu letectva") Ministerstvo kultúry v mesiaci december 2019 odsúhlasilo prenájom skladových priestorov – haly na Južnej triede v Košiciach za účelom zriadenia centrálného depozitára STM. Priestory STM prevzalo dňa 18. 12. 2019. Priority STM v najbližšom období teda budú sústredené na adaptáciu objektu na depozitár v rozsahu zabezpečenia všestrannej bezpečnosti objektu, adaptácie existujúceho regálového vybavenia a doplnenie ďalším nevyhnutným úložným mobiliárom, zabezpečenie manipulačnej techniky, prípravu na transporty zbierkových predmetov z nevhodných depozitárov v sídle STM, prioritne z prenajatého objektu "Tlačiarne" na Hlavnej ul. 88 v Košiciach, pivničných depozitárov v sídle a z vybraných depozitárov v zónach s prístupom návštevníkov a depozitára zbierky Foto-kino z STM-Múzea letectva. Príprava, okrem realizácie mimoriadnych odborných revízií zbierok, ktorých predmety budú sťahované, zahŕňa aj zavedenie RFID technológie v rozsahu označenia zbierkových predmetov rfid čipmi a 2D kódmi a zriadením tagovacieho pracoviska. Daným aktivitám, ktoré vyžadujú súčinnosť všetkých organizačných zložiek STM, budú podriadené všetky ostatné zábery múzea. STM naďalej bude vyvíjať aktivity s cieľom komplexného doriešenia otázky depozitárnych priestorov múzea na obdobie najbližších 20 rokov ako základného východiska pre svoju činnosť a naplnenie svojho poslania v zmysle snahy o odkúpenie prenajatých skladových priestorov – haly a haly s porovnateľnou rozlohou nachádzajúcou sa v danej lokalite.

Veľmi pozitívne výsledky v roku 2019 múzeum dosiahlo v oblasti odbornej evidencie zbierkových predmetov, konkrétne rekatalogizácii a doplňovaní odbornej evidencie ako opráv chýb z konverzie elektronických záznamov o zbierkových predmetov z AMIS do ESEZ, realizovanej v období 2005/2006. V medziročnom porovnaní má táto aktivita nárast o vyše 200 %.

V činnosti odbornej ochrany zbierkových predmetov v rozsahu konzervovania a reštaurovania má STM stabilné výsledky. Činnosť aj v roku 2019 bola zabezpečovaná v rámci organizácie v rozsahu 142 komplexne ošetrovaných zbierkových predmetov, z toho 16 % reštaurovaním a dodávateľsky bol reštaurovaný 1 zbierkových predmet (lietadlo). V hodnotenom období STM započalo postupnú čiastočnú obnovu vybavenia konzervátorských pracovísk, aktuálne podmienky (vybavenosť, prostredie, personálne zabezpečenie) na oboch pracoviskách tejto špecializácie (sídlo STM a STM-Múzeum letectva) však vyžadujú ich komplexnú obnovu.

V roku 2019 STM vyhodnotilo výsledky 5-ročného cyklu komplexnej odbornej revízie (reálne trvanie komplexnej revízie 1. 1. 2014 – 21. 6. 2019) ním spravovaného zbierkového fondu, pričom najzávažnejšími negatívnymi zisteniami sú fyzicky nepreukázané zbierkové predmety v počte 155 ev. j., z toho v 38 prípadoch je dôvodom duplicitná evidencia s inými múzeami a medzičasom oprávnené vrátenie zbierkových predmetov daným múzeám, v 57 prípadoch je nedoriešené vyradovanie. Záverečný záznam z odbornej revízie zbierkového fondu STM bol doručený zriaďovateľovi. V priebehu roka 2019 započalo nový cyklus odbornej revízie zbierkového fondu.

V oblasti prezentačnej činnosti STM dokončilo projekt transportu, odborného ošetrovania a prezentácie unikátnej kolekcie zubnej techniky – v rámci prioritného projektu "Zdravotnícka technika – expozícia" rozpracovaného od roku 2018 a 12. 4. 2019 sprístupnilo novú expozíciu o histórii zubnej techniky a zubného lekárstva v sídelnej budove v Košiciach s názvom "Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi". V hodnotenom období STM sprístupnilo v rámci vlastnej výstavnej činnosti inštaláciu pod názvom "Neprístupné? Neprípustné!" z najnovších prírastkov do zbierkového fondu múzea v sídle STM v Košiciach, výstavu 20 naj zbierkových predmetov Múzea dopravy a inštaláciu "Kabinet kuriozít" v STM-Múzeu dopravy, výstavu "Nový Solivar prezident Masaryk" v STM-Múzeu Solivar a reprízy výstav "100 rokov lodiarstva v Československu" v Podunajskom múzeu v Komárne a "Čaro bakelitu" v STM-Múzeu dopravy. Počas celého roka si STM pripomínalo 20. výročie vzniku STM-Múzea dopravy v Bratislave a k danému výročiu bol v hodnotenom období prispôbený program sprievodných aktivít v tejto pobočke. Pozitívne ponuku STM ovplyvnili prevzaté výstavy a výstavy realizované v spolupráci, pričom za najvýznamnejšie v hodnotenom období pokladáme prezentácie výstav v priestoroch STM: "Cesta na Mesiac", "90 rokov slovenského hokeja", "Wolfgang von Kempelen". Do zahraničia (Poľsko) STM v roku

2019 vyviezlo výstavu "12 patróni – Ochrancovia vedy, techniky a remesiel", týmto vývozom putovanie s danou výstavou končí.

V oblasti práce s návštevníkmi sa STM začalo intenzívnejšie zaoberať zdravotne znevýhodnenými osobami. Realizovaný bol vyšší počet sprievodných podujatí pre tieto skupiny obyvateľstva, zároveň bol rozpracovaný projekt sprístupnenia vybraných zbierkových predmetov ľuďom so zrakovým postihnutím s plánovaným ukončením v roku 2020.

Na celú činnosť STM negatívne vplýva podhonorovanie celkových finančných potrieb múzea. Ako vyplýva z "prehľadu uvoľnených financií z rozpočtu STM na výkon základných odborných činností v roku 2019" priamo na zabezpečenie výstupov odborných múzejných činností je STM schopné vyčleniť necelých 5 % z „Rozpisu záväzných ukazovateľov“ – transferu zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť (bez dodatočných účelových dotácií a prioritných projektov). Stagnujú projekty reštaurovania, ktoré múzeum rieši dodávateľsky, vrátane projektu "Lodné múzeum Ľ. Štúr / Štúrec", projekt komplexného reštaurovania historického vozidla Praga Golden, vežových hodín atď., teda projektov odborného ošetrovania zbierkových predmetov, ktoré múzeum nie je schopné ani personálne, ani finančne zabezpečiť. Akútnou je potreba obmien a reinštalácií expozícií v sídelnej budove STM v Košiciach (najmä 2. poschodie – 3 expozície), v Kaštieli v Budimíre, STM-Múzeu dopravy v Bratislave, a s tým súvisiacich aj sanácií priestorov (zatekanie strechy do expozíčných priestorov v sídelnej budove a na budove Planetária, poruchové elektroinštalácie, zastaraný osvetľovací systém atď.). Od roku 2014 STM nebolo podporené v týchto zámeroch osobitnými účelovými dotáciami (rok 2019 podpora 1 expozície na ploche 100 m²). Osobitne negatívny dosah majú nepodporené prioritné projekty etapovitého charakteru, príp. podporená len ich 1. etapa (viď expozícia Čs. letectvo / Letectvo na Slovensku – podporená stavebná úprava v 1. etape, 2. etapa samotná realizácia expozície nepodporená). Samostatnou kapitolou sú objekty NKP Solivar, v ktorých sídli STM-Múzeum Solivar v Prešove. Dlhoročný nedostatok financií, a s tým súvisiace nerealizovanie systematickej starostlivosti o stavebné objekty, má za následok narastanie havarijných stavov a rádové zvyšovanie predpokladaných finančných potrieb na riešenie situácie, to sa však týka nielen NKP Solivar, ale väčšiny objektov STM .

V termíne od 26. 8. 2019 do 11. 11. 2019 prebehla v STM kontrola výkonu odborných múzejných činností vykonaná kontrolnou skupinou odboru kontroly a inšpekcie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Predmetom kontroly bol štátny odborný dohľad nad dodržiavaním zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 206/2009 Z. z.“) a výnosu MK SR z 10. 8. 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty (ďalej len „výnos MK SR“), najmä výkon základných odborných činností podľa § 9 až § 15 zákona č. 206/2009 Z. z. Kontrolované obdobie: rok 2018. Ku kontrolným zisteniam STM prijalo k 16. 12. 2019 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a odstránenie ich príčin s plnením do 31. 3. 2020.

Z hodnotenia dosiahnutých ekonomických výsledkov možno konštatovať, že plnenie kontraktu na bežné výdavky z prostriedkov štátneho rozpočtu je plnené na 101,0 %. Schválený kontrakt v objeme 1 245 902 € bol po rozpočtových opatreniach upravený na 1 584 578 €. Čerpaný bol vo výške 1 600 767 €.

Kontrahované výdavky vo výške 1 092 102€ na výkon základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty boli čerpané vo výške 1 372 333 €, čo je plnenie na 125,70 %.

Kontrahované výdavky vo výške 9 000 € na vedecko-výskumnú činnosť boli čerpané v plnej výške 9 000 € .

Rozpočtované vlastné výnosy v kontrakte vo výške 170 000 € boli čerpané v objeme 286 584 €. Na oblasť tvorby vlastných výnosov zo vstupného v roku 2019 vplývalo aj rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o voľnom vstupe návštevníkov v prvé nedele v mesiaci aj v roku 2019, s negatívnym odhadovaným vplyvom v objeme 38 626 €.

V celkovom hospodárskom výsledku vykázalo Slovenské technické múzeum zisk vo výške 184 €, pri výnosoch celkom 2 275 864 € a čerpaných nákladoch v objeme 2 275 680 € čo je zníženie hospodárskeho výsledku oproti roku 2018, kedy sme vykázali zisk 25 937 €.

Kladný vplyv na hospodársky výsledok, zisk Slovenského technického múzea v objeme 184 €, mal nárast vlastných výnosov, ale aj pridelenie prostriedkov MK SR vo výške 40 000 € rozpočtovým opatrením č. 6 v závere roka 2019.

V roku 2019 Slovenské technické múzeum zrealizovalo výmenu morálne aj fyzicky zastaranej výmeníkovej stanice – OST, a to vďaka prideleným prostriedkom zo strany zriaďovateľa – Ministerstva kultúry SR. Zároveň bolo zrealizovaných niekoľko menších opráv, napr. oprava fasády v múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej. Pozitívne hodnotíme aj pridelenie prostriedkov zo strany zriaďovateľa na vyriešenie dlhodobej snahy STM vysporiadať sa s kritickým stavom v nevhodnom uložení zbierkových predmetov.

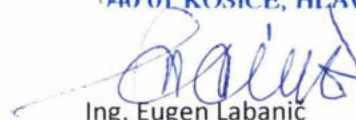
V súlade s Uznesením vlády č. 571/2018 a Kolektívnou zmluvou vyššieho stupňa a následne pridelením prostriedkov Ministerstva kultúry SR narástla priemerná mzda v STM zo 784 € v roku 2018 na 963 € v roku 2019.

Slovenské technické múzeum spravuje rozsiahly majetok, z ktorého je časť naďalej v zlom technickom stave. V zlom, až kritickom stave sa nachádza Varňa František, Četerne, Gápeľ v NKP Solivar Prešov, strecha v sídle Slovenského technického múzea v Košiciach, oplotenie a park v kaštieli Budimír, NKP Huta Karol vo Vlachove. Neriešením tohto stavu budovy stále viac chátrajú, ohrozujú bezpečnosť a zdravie návštevníkov i zamestnancov múzea, vytvárajú zlý dojem v očiach odbornej a laickej verejnosti a v prípade niektorých objektov môže dôjsť aj k nezvratnému poškodeniu, napr. Četerne v NKP Solivar Prešov. Napriek viacročnému úsiliu Slovenského technického múzea o získanie prostriedkov vo forme žiadosti o rozpočtové opatrenia alebo formou prioritných projektov múzeu prostriedky pridelené neboli. Získanie prostriedkov na opravy, resp. obnovy vyššie uvedených objektov a ich realizáciu považujeme za najdôležitejšiu prioritu v roku 2020.

V Košiciach, dňa 21. 2. 2020.

Predkladá:

**SLOVENSKÉ
TECHNICKÉ MÚZEUM**
040 01 KOŠICE, HLAVNÁ 88

Ing. Eugen Labanič
generálny riaditeľ STM